

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Nr. 19 (207)
Anul VIII
9 Mai 1959

**DE ZIUA
VICTORIEI**

Fotografie de
A. MIHAILOPOL

N. S. HRUȘCIOV

LAUREAȚI AI PREMIILOR INTERNATIONALE LENIN

Comitetul pentru Premiile Internaționale Lenin a decernat Premii Internaționale Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare” pe anul 1958 pentru merite deosebite în lupta pentru menținerea și întărirea păcii:

lui N. S. HRUȘCIOV — om de stat și fruntaș al vieții publice din U.R.S.S. care în întreaga sa activitate în favoarea păcii a întrucipat pe deplin și în mod strălucit politica de pace a statului sovietic socialist, a partidului comu-

nist, care și-au propus întotdeauna și își propun drept sarcină principală menținerea și întărirea păcii;

lui WILLIAM DUBOIS — om de știință american, scriitor și fruntaș al vieții publice a cărui activitate multilaterală în domeniul pedagogiei și publicisticii este indisolubil legată de lupta pentru pace, de mișcarea pentru eliberarea națională a popoarelor asuprite;

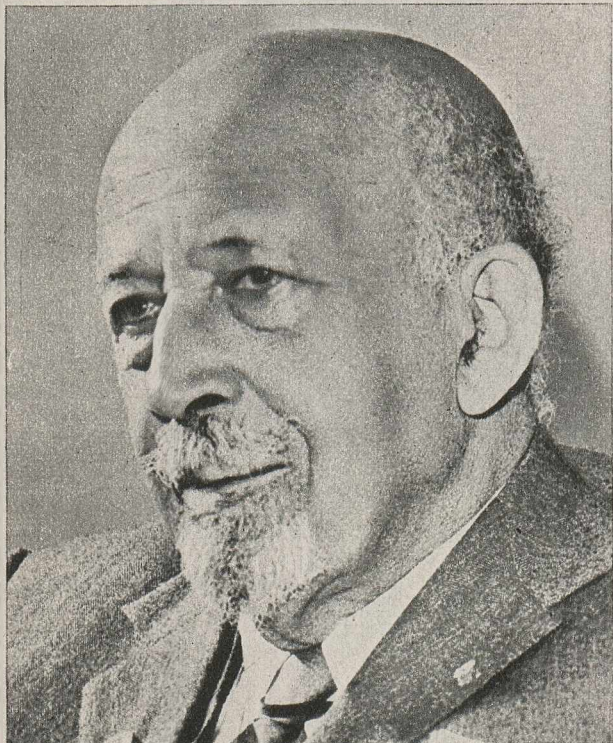
lui OTTO BUCHWITZ — activist al mișcării muncitorești germane (R.D.G.) care luptă neobosit și consecvent pentru crearea unei Germanii unite pe bază democratică și pașnică;

lui KOSTAS VARNALIS — scriitor grec a cărui creație este pătrunsă de înalte idealuri și este strâns legată de cauza nobilă a întăririi păcii, de ideile progresului social;

lui IVOR MONTAGU — publicist englez, membru al Biroului Consiliului Mondial al Păcii, unul dintre activiștii de frunte deosebit de populari ai mișcării partizanilor păcii.

Sedințele Comitetului pentru Premiile Internaționale Lenin au avut loc în zilele de 25-27 aprilie sub președinția acad. Dmitri Skobelțin.

Hotărîrea cu privire la decernarea premiilor a fost semnată de Dmitri Skobelțin, președinte, Go Mo-jo și Louis Aragon, vicepreședinți ai Comitetului, Grigori Aleksandrov, John Bernal, Jan Dembowski, Anna Seghers, Pablo Neruda, Mihail Sadoveanu, Sahib Singh Sokhei și Ilya Ehrenburg, membri ai Comitetului.

WILLIAM DUBOIS
KOSTAS VARNALIS

OTTO BUCHWITZ
IVOR MONTAGU

Brigada ta în primire noi terenuri.
Din vârful tractorului, Zolofinolu
îl îndeamnă pe tractoriști: „Băieți,
să facem unt din pământul ăsta!”

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

OMUL DE LA MARGINEA ZĂRII

Reportaj de George CIUDAN

Mărturisesc că în noaptea aceasta, când scriu despre un om obișnuit, mă încercă un simțămînt de răspundere grea. Efervescența documentării, proaspătă, plină de rod, coboară în peniță gata să stabilească jaloane pentru un erou pozitiv. Umbra incertitudinii mă prinde însă la gîndul că, din eroare, aș putea să-i omit vreun merit. Ar fi păcat. În altă ordine de idei, n-aș vrea, laudîndu-l prea mult, să-i fac vreun rău. Pericolul infumurării, atunci cînd pui prea multă tîmție, scoate pana de pînă. Dat fiind, însă, că cincizeci de înși mi-au spus: „omul despre care întrebi dumneata suferă de modestie” — nu întrezăresc, după apariția acestui reportaj fără tîmfiere, nici un fel de infumurare.

A sosit bucătăreasa la brigadă.
— Tovarășe Zolofinolu, prînzîți cu noi, la larbă verde!

Așa stînd lucrurile, vă rog, scumpi cititori, să faceți cunoștință cu omul acesta. Numele: Gheorghe Zolofinolu. Starea civilă: căsătorit; are trei copii. Locul de muncă: Gospodăria Agricolă de Stat Buzău. Profesia de bază: muncitor ceferist. Profesia actuală: crescător de oameni dintr-o bucată. Semne particulare: ochi plini de zîmbet. Unde poate fi găsit: la marginea zării, pe țarlaua cea mai îndepărtată, acolo unde zarea cerului sărută pămîntul.

Război împotriva unui capitol tradițional

Din nefericire, la gostatul din Buzău se împămîntenise în ul-

Fotografii de A. MIHAILOPOL

timii ani o tradiție: „vinde ieftin ce te costă scump!” Adică: „hai să lucrăm cu pierderi planificate, că altminteri nu-i chip!” Lucrul acesta l-a nemulțumit peste măsură pe Gheorghe Zolofinolu. De aceea, anul trecut, în mai, s-a dus glonț la conducerea gospodăriei. A prezentat un referat verbal, scurt, demonstrînd că există toate condițiile pentru ca la sfîrșitul anului, cînd se va discuta capitolul „pierderi planificate”, legumicultorii, tractoriștii și zootehniștii să dea de bucurie cu căciula în tavan, zicînd: în veci pomenire lui. Bine că l-am înmormîntat! Unii au dat din umeri, spunînd că e greu ca la jumătatea anului să iei asemenea măsuri încît peste șase luni să nu mai rămîna nici urmă de amintire din pierderile planificate. Dar Gheorghe Zolofinolu a arătat că totul depinde de organizare. Că muncitorii sînt în măsură să schimbe fața gospodăriei, că aici lucrează mulți comuniști gata să mobilizeze întreaga gospodărie în războiul împotriva pierderilor planificate.

Cei dinții oameni care au hotărît să îndeplinească îndemnul lui Gheorghe Zolofinolu au fost comuniștii Constantin Aniță, Vasile Brînză, Constantin Dodan, Vasile Sorlescu, Ioana Calinuc și alții pe care-i rog să mă ierte că din motive de spațiu nu-i pot pomeni. Pentru că gospodăria de stat nu cere minime, ci maxime agrotehnice, Gheorghe Zolofinolu i-a sfătuit pe ingineri să scoată știința din serviete și s-o dea cu dragă inimă tuturor muncitorilor.

La sfîrșitul anului 1958 conducerea gospodăriei a comunicat trustului regional Ploiești: cele 650.000 lei pierderi planificate

au fost recuperate integral. Gospodăria a pornit pe calea beneficiului.

Ce a scris Gheorghe Zolofinolu pe sacoca unei femei

Oamenii mi-au spus că Gheorghe Zolofinolu e pînea lui dumnezeu. Dacă te duci la el cu o chestiune personală, bineînțeles dacă ești om, nu lichea, se duce pentru tine pînă în pînzele albe. Dacă greșești, te ajută. Dacă, însă, nu-ți bagi mințile în cap, ierte-te dumnezeu — că Zolofinolu ba. În asemenea cazuri el propune conducerii gospodăriei să meargă pînă la desfăcerea contractului de muncă. Așa s-a întîmplat cu fostul combiner Dan

De atîta drum peste cîmpie, a obosit și bicicleta. Zolofinolu, ba.

Constantin. Mai departe, dacă ești amoretat peste măsură și ți-e dor de cine ți-e drag, dar n-ai cu ce te duce kilometrii ce te despărțesc de respectiva, îți procură bicicletă. Dar dacă în chestii de astea iei tractorul, îl bagi în viteza cinci, faci pe nebulul și treci apa Buzăului, ai toate șansele s-o pățești rău de tot. Mai departe: dacă ești minălungă și confunzi hambarul gospodăriei cu hambarul lui tat-tu, ai perspectiva să te odihnești la puscărie. Gheorghe Zolofinoiu are grijă ca fiecare să primească ce i se cuvine.

O femeie din brigada legumicolă, Cornelia, harnică de altminteri, obișnuia ca în fiecare zi la terminarea lucrului să-și umple sacoșă cu roșiile cele mai frumoase. După ea s-au luat și altele. Așa era... tradiția: „dacă te afli lângă butoiul cu miere, musai să te lingi pe degete”. Zolofinoiu a făcut o socoteală. A înmulțit cantitatea roșiilor din sacoșă Corneliei și a celorlalte surori cu sacoșe, cu numărul zilelor dintr-un sezon. Cifra a ieșit impresionantă. Un camion de roșii. Zolofinoiu a îndemnat pe comunistele din brigada legumi-

colă să se ocupe de treaba aceea. Într-o zi, chiar el a intervenit în sensul acesta, într-un mod cu totul original. Cum nici Cornelia, nici celelalte femei din brigadă nu erau hoate, ci numai... ciugulitoare, Zolofinoiu a socotit că aici se pune problema reducerii atitudinii față de bunul obștesc. De aceea, în amurgul unei după-amiezi, pe sacoșă Corneliei plină de roșii, fără să-l vadă nimeni, a scris următoarele: „Moșia asta pe care luerezi dumneata a fost a lui Marghiloman. Acum e a poporului. Dacă ai furat de la Marghiloman, n-ai făcut păcat mare. Dacă furi din averea poporului, e o crimă. Se pedesește conform legii”.

Fetele din brigadă care se simțeau cu musca pe maramă au venit a doua zi mute. Au aflat cine e autorul celor scrise pe sacoșă Corneliei. Întârziind, plînsă și căită, Cornelia a mers cu sufletul la gură la Zolofinoiu.

— Vorbesc în numele întregii brigăzi. Dacă va mai „ciuguli” cineva din roșiile gospodăriei, să fie scoasă din muncă.

Schimbare petrecută în conștiința membrilor brigăzii a căpătat asemenea profil că ușa mai

Albinele nu cunosc decît pe stupariță. De aceea chiar dacă faciți parte din consiliul de conducere trebuie să vă puneți masca de protecție.

O ședință a consiliului conducerii gospodăriei. Are cuvîntul tovarășul Zolofinoiu: „Să mergem în sectoare și să-i felicităm pe mecanizatori, legumicultori și zootehniști pentru succesele pe care le-au obținut”.

fost nevoie de nici un fel de alte măsuri.

Un tractorist își smulge părul...

În noaptea de 14 aprilie a.c. am petrecut cu tractoriștii de la sectorul Frasin, lângă o curcă friptă și un hidon de „molan”. Conducerea gospodăriei a ținut să-i felicite și să le ofere o petrecere pentru că pînă la acea dată terminaseră însămințările. S-a închinat un pahar în cinstea lui Vasile Brinză, șeful brigăzii a două complete, a mecanicului agricol Constantin Aniță, a harnicilor zootehniști Aurel Enache și Vasile Sorlescu și la urmă băieții au închinat un pahar și în cinstea celui mai trist om din brigadă, Constantin Poenaru.

Și el e fruntaș; cu toate acestea, în întreaga gospodărie nu găsești un om mai necăjit ca Poenaru.

Îl trag de limbă:

— De ce ești trist, flăcăule, că e petrecere, nu înmormintare?

Nu-mi răspunde. Își viră degetele nervos în păr.

— Ai vreun necaz în familie?

— Nu, aici am necaz, uite, aici! Și arată cu mina în dreptul inimii.

M-am interesat dacă nu e bolnav de inimă. Mi s-a spus că e sănătos tun și că muncește de rupe pămîntul. Nu mă las. Iar îl trag de limbă:

— Nu-i frumos să strici cheful celorlalți. De ce ești ca o zi de post?

— Fiindcă n-am ascultat de dumnealui.

— Care dumnealui?

— Tovarășul ce stă lângă dumneata, tovarășul Zolofinoiu.

Poenaru a lăsat cana de vin plină ochi, și-a virit din nou degetele în păr, și, întretăiat, mi-a spus:

— Am fost și eu candidat de partid. Dar m-a prins o slăbiciune: „ciubucul”. Tovarășul Zolofinoiu m-a avertizat: „Mă băiete, nu da onoarea de candidat pe o bucată de ciubuc. Nu mai ara la particulari”. Dracul m-a

împins însă ca în loc să ar la gospodărie, să bag uneori, pe furis, tractorul în brazda vecină. De la ăla un pol, de la altul un pol, pînă cînd într-o ședință extraordinară m-am trezit pus în discuția adunării generale. Mi-au luat calitatea de candidat.

Și îi tremură în gene două lacrimi mari. Aud glasul lui Zolofinoiu.

— Poenarule, îmi place cum muncești. Dă-i înainte, băiete, să cîștigi ce-ai pierdut!

Băieții îmi spun că Poenaru dă bătălie fără odihnă și că luptă pe rupele pentru ca să se reabiliteze. Iarăși aud glasul lui Zolofinoiu.

— Numai de tine depinde, Poenarule, numai de tine!

Lapte, legume și activitate artistică

În trimestrul întii al acestui an gospodăria a fost planificată cu 8.342 hectolitri lapte. Prevederea a fost depășită. S-au realizat 12.096 hl. În ședințele de consiliu, Zolofinoiu a arătat că există toate condițiile ca însămințările să fie terminate înainte de 1 Mai. Ceea ce s-a și întimplat. Acum muncitorii din brigăzile legumicole zoresc în

grădini. Zolofinoiu e în mijlocul lor și le spune că aici munca trebuie făcută științific și estetic.

Mă poartă cu dînsul prin toate sectoarele gospodăriei. L-a luat cu noi și pe responsabilul cultural. Ne povestește o seamă de întâmplări hazlii, cu poante, pe diverse probleme economice ale gospodăriei. Lucrurile acestea ar putea fi spuse în cîntece și cronici rimate dacă ar exista în gospodărie brigadă artistică de agitație. Tocmai de aceea Zolofinoiu, împreună cu responsabilul cultural, „vinează” talentele din gospodărie. Pentru că, vorba lui, o brigadă de artiști muncitori poate să contribuie la sporul de lapte, la cel de legume timpurii ș.a.m.d., fără pierderi planificate și cu beneficii crescute.

O epistolă pentru cel dragi

Recent, hotarele gospodăriei s-au lărgit și mai mult. S-a adăugat surplusul de pămînt al foștilor chiaburi, potrivit cu Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale.

L-am auzit pe Zolofinoiu cînd a spus tractoriștilor:

— Băieți, dimineață lărgim hotarele gospodăriei. Merg și eu cu voi.

Omul acesta are timp pentru toate. Și pentru ședințele de consiliu, și pentru munca politică de masă, și pentru dădăcirea cîte unei țafe ce umblă cu mahalgisme. Mănîncă pe unde apucă. E fericit cînd prînzește pe cîmp, alături de tractoriști. Citeodată îl apucă un dor nebun după nevastă și copii. Și nu poate ori cînd să meargă acasă. Treburile gospodăriei îl țin pe loc. Atunci le trimite cîte o epistolă. Zolofinoiu se odihnește puțin. Din somnul de noapte ia cîteva ceasuri pentru învățatură. Dimineața, la ora cînd pe vremuri metresele lui Marghiloman încheiau chefel început seara, Zolofinoiu e pe cîmp, alături de tractoriști.

— Băieți, să facem unt din pămîntul acesta!

Nu de mult au mai venit în gospodărie doi muncitori. Sînt mecanici șefi de secție. Într-o ședință de consiliu Zolofinoiu a propus inginerului șef să se ocupe de acești oameni în așa fel încît în scurt timp să cunoască în amănunțime problemele agrozootehnice. Directorul a votat această propunere cu ambele mîini. E fericit că are în gospodărie un om ca Zolofinoiu. Numai inimă. Numai modestie. Numai devotament.

Omul acesta e comunist: e organizatorul de partid al gospodăriei agricole de stat.

În pauza de prînz, cîteva glume pentru legumicultorii.

Un comunist trebuie să învețe permanent.

Se așteaptă venirea pe lume a unei vișele de rasă. Pe organizatorul de partid îl interesează dacă s-au luat toate măsurile pentru ca lucrurile să se desfășoare în cele mai bune condițiuni.

Patru scrisori de dragoste: pentru soție, pentru fiică și pentru cei doi băieți.

Întîlnire la Berlin

de Lev SLAVIN

Ilustrații de Roni NOEL

La cîteva ani după terminarea celui de-al doilea război mondial, economistul moscovit Anton Anisimovici Prișepa sosea la Berlin însoțind un transport de cereale pe care

Uniunea Sovietică îl trimitea în dar berlinezilor.

O parte din aceste cereale, destinată populației din sectoarele occidentale, fu încărcată în niște „studebekere” mari, pentru a fi transportată în hambarele depozitului din Zelendorf. Acolo trebuia să plece și Anton Anisimovici, pentru îndeplinirea obișnuitelor formalități.

Un ofițer american supraveghea încărcarea. Era un bărbat la fel de înalt și de spătos ca și Prișepa. Vorbea destul de corect rusește, aproape tot atît de bine cum vorbea engleza Anton Anisimovici.

Nici nu făcuseră bine cunoștință („Theodor Pingry, sluga dv! Pentru prieteni, și sper că în scurtă vreme și pentru dv, pur și simplu bătrînul Teddy”) și americanul prinse să-l fericească pe Prișepa cu ghionturi prietenești în spinare. În plus, „bătrînul Teddy” trîncănea și rîdea cu hohote. Avea o voce sonoră, ascuțită, care, deși plină de optimism, nu întîrzia să devină nesuferită celui care-l asculta mai multă vreme.

Pe neașteptate, îi oferi lui Prișepa un loc în „jeep”-ul său.

— Vă sînt profund recunoscător, mister Pingry — răspunse cu o politețe ușor exagerată Prișepa — dar prefer să merg pe jos. Vreau să văd orașul.

— Nu-i decît o grămadă de ruine... Dar dacă vrei... Te voi aștepta, deci, la sediul nostru — strigă maiorul, însoțindu-și cuvintele cu acea cascadă de hohote optimiste.

Anton Anisimovici se pierdu în forfota ce domnea pe străzile Berlinului. Era emoționat... Frankfurteralee... Gara Silezia... Alexanderplatz... Ce puțin timp a trecut de cînd toate acestea constituiau puncte de comandă, cîmpuri de luptă, poziții de foc!... Fostul plutonier se simți cuprins de acel sentiment de dulce neliniște care ne năpădește ori de cîte ori ne este dat să revedem locuri unde altădată am luptat, am iubit și am suferit.

În seara aceea, silueta înaltă, voinică a lui Prișepa a putut fi

văzută pe multe din străzile Berlinului; trecînd pe Leipzigerstrasse, simți cum îl învăluie un parfum de liliac... Tresări! În amintirea lui, asaltul Berlinului rămăsese pentru totdeauna legat de parfumul de liliac și mirosul de funingine. Închise o clipă ochii și i se păru că văzduhul clocotește, ca și atunci, de răpăitul automatelor și de bubuitul „Katiușelor”. Privi în jur. Strada era pustie. Doar o mașină blindată americană trecea în goană.

La sediul administrației americane îl aștepta maiorul Pingry. Se mai aflau acolo un maior uscățiv, cu ochelari, semînd cu un învățător, precum și un bărbat în haine civile cu o rozeță la butonieră și care se recomanda ca deputat al Adunării Orășenești. În tot timpul discuțiilor referitoare la chestiunea care-i interesa, lui Prișepa i se păru cunoscut glasul neamțului, și mai ales felul în care își întoarse o dată chipul buclat împodobit cu o mustață neagră, ca o periuță.

Încheierea documentelor ceru un timp mai îndelungat. Anton Anisimovici întocmi exemplarul în limba rusă, iar deputatul Adunării Orășenești — clămpănind sirguincios la mașină și mormăind pentru sine cîntecul „Schenk mir dein Lächeln, Maria” — pe cele în limba germană și engleză.

Theodor Pingry nu tăcea o clipă. Era specialist, probabil, în birfirea localnicilor din înalta societate, deoarece vorbea despre ei fie folosind diminutive, fie porecle însoțite uneori de epitete tari.

Celălalt maior — pe nume Charlie Bard — era zgîrcit la vorbă. Privea indiferent prin fereastră la ploaia ce cădea, sîcîitoare și tristă. Fața lui prelungă și posomorită exprima plictiseală. Doar o singură dată se învioră, și anume în clipa cînd maiorul Pingry începu să vorbească despre un demnitar din Washington.

— Dacă nici eu nu-l cunosc, gentilemani, pe bătrînul nostru flașnetar Harry, atunci nu-l cunoaște nimeni — spuse veselul maior, completîndu-și cuvintele cu un gest care era destul de răspîndit, așa încît îl înțelese și Anton Anisimovici.

Modul acesta de a caracteriza, nu tocmai convîncător, nu avea nimic măgulitor.

Prișepa rîse fără voie. Pînă și

pe chipul plictisit al lui Bard licări un zîmbet. Pingry, însă, hohotea ca de obicei.

— Ce, n-am dreptate, gentlemani? — răcni el. Cînd i-am arătat fiicnului nostru de Jimmy gestul ăsta, am crezut că bătrînul rezervor de gazolină va plesni de rîs. Dumneata, Anthony, ai să duci de aici la Moscova un camion întreg de bancuri clasa întâi. Este tot ce vă putem oferi pentru grîul vostru. Cred că moscoviții își mai amintesc de bătrînul Teddy. Anul trecut am stat la Moscova două săptămîni. Să le transmiiți, Anthony, că noi cei de aici nu ne-am dezobisnuit de distracții și că nu sîntem toți atît de melancolici ca uscatul ăsta de Charlie Bard. Ha, ha, ha!

Și-l ferici pe Bard cu unul din ghionturile sale... prietenști.

— Încetează de a mă mai scutura de praful — spuse Bard cu ciudă. Tot n-ai înțeles că ești un om trivial, într-un ambalaj standard de „băiat bun”? Termină o dată! Pe mine nu mă poți duce cu bunătatea dumitale prefăcută. Au văzut și rușii cu cine au avut de-a face în cele două săptămîni cît ai stat la Moscova...

Spre mirarea lui Anton Anisimovici, „bătrînul Teddy” nu se simți de loc ofensat, ba chiar prinse să rîdă și mai zgomotos, căscînd o gură enormă împodobită cu niște dinți albi ca laptele, lucrăți artistic.

— Nu, Charlie, nu vei reuși să bagi zizanie între mine și prietenii mei ruși. Americanii, lua-i-ar dracu’, se simt mult mai apropiați de ruși decît de americani! E bună, nu?

— Actele sînt gata, domnilor — anunță deputatul Adunării Orășenești, scoțînd din mașină foile de hîrtie.

— Dă-le încoace, Tzischke — spuse maiorul ștergîndu-și lacrimile.

Auzînd acest nume, Anton Anisimovici îl privi și mai atent pe neamț.

— Sper, Anthony — continuă Pingry, că n-o să procedăm ca la O.N.U. O să tragem o semnătură ca între gentlemani, fără să mai citim.

— Vă numiți Tzischke? — întrebă Prițepa.

Neamțul se înclină politicos. — Nu cumva ați fost în 1942 la Odesa? — continuă Anton Anisimovici.

Tzischke înălță capul. O clipă îl privi pe Prițepa fără să rostească o vorbă.

— Oh, pe cîte fronturi n-am fost! ... — spuse cu răceală Tzischke, luîndu-și pălăria.

— De ce vă grăbiți? — spuse, domol, Prițepa. Mai stați o clipă. Avem să ne spunem multe.

Anton Anisimovici trecu la ușă și o blocă cu spatele lui lat. Americanii îl priviră mirați.

— Vă cer iertare, domnilor — spuse el. Dar nu știți probabil că acest căpitan Tzischke a fost unul dintre marii călăi ai gestapoului. În Ucraina și în Polonia lumea îl cunoaște foarte bine.

Tzischke se trase lîngă Pingry și-și întinse mîinile cu un aer indignat.

— Vasăzică asta-i! — spuse Bard, înviorat. Ți-am spus doar că fuseserăm informați de sindicatul funcționarilor din Bavaria că ești nazist de frunte. Ți-aduci aminte?

— Domnilor, aceste informații provin din cercurile de stînga! — strigă Tzischke. Și desigur că...

Ioan MEIȚOIU

FATA DE PE MUREȘ

În memoria eroinei-sergent Elena Chirță

*De ce venise fata în regiment la noi
În seara-aceea rece și turbure de toamnă?...
În prima clipă, poate, a cruntului război
Nol n-am știut lumina făpturii ei ce-nseamnă...*

*Dar clipa-nselătoare s-a stins cum a venit —
Că fata de pe Mureș, pe cîmpuri de bătăie,
Lega arzînda frunte-a soldatului rănit
Și sta ca santinela în nopți de vîltoataie.*

*Sfidînd a morții umbră, mergea în patrule
Și dîrz purta grenada și pușca-automată.
Simțînd la orizonturi a țării largi chemări
Mindria sfîntă-a țării se-ntruchipase-n fată.*

*Ades după atacuri, la cîte-un scurt popas,
Îi arătam sfîlnici, de-acasă, vreo scrisoare:
Simțeam cum se-ntrupează, prin fermecatu-i glas,
Ecouri dragi și chipuri din calda depărtare.*

*...Culcată-i pe brancardă. Voi, dragi soldați ai mei,
Aduceți-mi cavatul din codrul de aramă
Să-nalț cîntarea țării întru cîntirea ei
Că soră ne-a fost fata, tovarăse și mamă.*

*Senin dormi-va somnul sub turburi și sub ploaie...
Un cînt fîindu-i viața — la viață ne îndeamnă;
De-aceea-a venit fata în regiment la noi
În seara depărtată și turbure de toamnă...*

RECHIZITORIU

Pe malul Mureșului. Septembrie 1944

*... La marginea tranșei se află-un om, ucis.
Un colț de cer germanic în ochi vag se răsfrînge
Și-n părul-i blond, amurgul, de-un roșu crud-închis,
Aruncă stranii pulberi de flăcări și de stînge.*

*Crucea de fier, pe pleptu-i, ca-n vrajă-o vîd crescînd —
La creștet i s-așază sub puberile-aprinse;
El însuși pare-o cruce pe propriul său mormînt
Cum stă căzut pe spate cu brațe larg întinse.*

*... „Ce-ai căutat strălune în plaiul țării cald
Să prazi liada dulce și stîna cu mîoare
Petrolul și pădurea și munții de smarald
Și sarea, și porumbul, și apa de izvoare?”*

*Visam și eu odată să fac un scurt popas
La tine-n burg — și-acolo în liniștea de seară,
Să bem spumoasa bere, și-apoi, la un tîlfas,
Ca doi sfătoși prieteni s-aprîndem o țigară.*

*Mă tulbură și astăzi povești cu nibelungi —
Pe Heine și pe Schiller îi port cu mine-n ranți,
Că nu-i alt fel mai tînăr, mai viu decît s-ajungi
Să simți umanul cîntec ce nu cunoaște graniți.*

*Tu n-ai văzut grădina cu flori și cu polen
Și n-ai pătruns în lumea nestînselor ei taine —
Tu spînzurai copiii cîntînd „Lili Marlen”
Și pingăreai speranța lui Schiller și-a lui Heine...”*

*...La marginea tranșei se află-un om ucis —
Un colț de cer germanic în ochi vag se răsfrînge
Și-n părul-i blond, amurgul, de-un roșu crud-închis,
Aruncă stranii pulberi de flăcări și de stînge...*

— Dumneata să taci! — se răsti Pingry. Pălăvrăgeala dumitale de clănțău n-are nici un rost. Vei răspunde cînd vei fi întrebat. Ia spune, dragul meu Anthony, ce isprăvi a făcut el, acolo, la voi?

— Am să vă povestesc, domnilor. Voi căuta să fiu cît mai concis, deși cred că nu v-ar strica să aflați cît mai multe amănunte despre acest Tzischke, înainte de a-l da pe mîna justiției.

Prițepa își trase un scaun și se așeză călare pe el, rezemîndu-se cu spatele de ușă.

— Așadar, în toamna anului

1941 luptam lîngă Odesa. Făceam parte din regimentul 1 infanterie maritimă. Comandanul meu, colonelul Iakov Ivanovici Osipov, mă trimisese la Balșoi Fontan, unde se aflau bateriile apărătorilor voluntari ai Odesei. Erau acolo muncitori, învățători, contabili — într-un cuvînt: civili care luptau, însă, ca niște lei. Și fiindcă le lipsea experiența militară, mi se încredințase mie sarcina de a-i instrui.

Poate nu știți, domnilor, că Hitler trimisese lîngă Odesa douăzeci de divizii germane, iar Anto-

nescu, jumătate din armata sa într-un cuvînt situația era extrem de grea: luptam unul contra șase.

Bateria mea era instalată pe mal. Am avut noroc de oameni capabili: un bătrîn, de meserie vatman de tramvai, un pictor un flăcăiandru de la uzina de reparații a navelor, Samson Levin și atîția alții, cu care, între altele fie zis, am devenit apoi buni prieteni. După ce am învățat oamenii cum să umble cu tunurile și mitralierele, m-am gîndit să mă întorc în port întrucît regimentul meu primise ordin să se imbarce pentru depăsare. Armata Roșie părea să Odesa. Ne chema Sevastopolul...

Tochmai atunci am fost, însă, rănit. Și fiindcă rana era gravă, trebuia să mi se extragă de urgență glonte.

În sfîrșit, dacă astăzi mă aflu în fața dumneavoastră, acest lucru îl datorez familiei profesorului Skazkin, care m-a salvat.

Nu știu, domnilor, dacă ați auzit de profesorul Aleksandr Mefodievici Skazkin. Un om excepțional! A fost biolog. Oameni competenți afirmă că dacă n-ar fi intervenit războiul, el ar fi rezolvat pe deplin problema longevității. Captivat de problemele sale, profesorul întîrzie să plece. Am rămas deci cu toții în Odesa ocupată.

O lună întreagă am stat ascuns la familia Skazkin.

Trebuie să recunosc că, la început, fasciștii s-au purtat foarte corect cu profesorul. Căutau să-l convingă tot timpul să-și continue lucrările. Îi promiteau deplină libertate, bani, orice. Se înțelege că pentru ei cucerirea lui Skazkin însemna un atu uriaș. Vă închipuiți: un savant cu renume mondial!

Aleksandr Mefodievici ezita să le dea un răspuns definitiv. Spunea că se va gîndi, se prefăcea că șovăie; într-un cuvînt, căuta să cîștige timp pentru a putea lua legătură cu ilegalistii. Familia Skazkin aștepta să mă pun pe picioare pentru a stabili eu această legătură. În sfîrșit, mă restabilisem. Tochmai în perioada aceea năvăli în casa lui Skazkin căpitanul Tzischke cu banda sa.

Îmi amintesc de aceste lucruri ca și cum s-ar fi întîmplat ieri. Mă aflam în laborator, o cameră spațioasă, cu o fereastră mare. Cred că-ți amintești de camera aceea, căpitane Tzischke?... Puteai vedea de acolo colinele ce străjuiesc litoralul acoperit de iarbă ruginie, iar mai departe, marea. Era o zi tristă de toamnă. Sufletul ne era întunecat din pricina nelegiuirilor ce se săvîrșeau în jurul nostru.

Apucasem să mă ascund. Auzeam însă totul. Ba chiar puteam să văd tot ce se întîmplă, pentru că ascunzătoarea mea se afla în aceeași cameră. Prinț-o gaură făcută în peretele din fund al dulapului, vedeam perfect fața căpitanului Tzischke, tot așa cum o văd și acum, cu aceeași mustăcioară neagră și cu același zîmbet dulceag. Da, la început căpitanul a fost foarte amabil, ba chiar solemn. Spuse: „Domnule profesor, am misiunea de a vă transmite o propunere de onoare”.

Bătrînul însă își ieși din fire și începu să strige: „Ce propunere? Să devin lacheu în taverna fascistă?”

Tzischke zîmbi acru: „Vă rog

să vorbești serios, domnule profesor. Vi se propune înalta funcție de rector al universității imperiale“.

Bătrînul ripostă: „Parcă nu-i același lucru?!“

Restul convorbirii nu mai interesează. Tzischke scoase o hîrtie și o puse pe masă: „Consimțământul dumneavoastră este expus în această scrisoare. Nu vă rămîne decît s-o semnați. De ce zăboviți? E vorba doar de viață, onoare, glorie! Răspunsul profesorului Skazkin va fi adus la cunoștința Führerului“.

Skazkin înșfăcă scrisoarea și o rupse: „Iată răspunsul profesorului Skazkin!“

Au fost ridicați toți. Soții Skazkin au avut o moarte îngrozitoare... Nu, nu te voi lăsa să pleci de aici, Tzischke! Ascultă pînă la sfîrșit! Dumneata i-ai îndemnat să fugă! Iar atunci cînd au încercat s-o facă, ai asmuțit asupra lor cîinii. Da, faimoșii dumitale cîini, dresați să se repeadă la oameni. N-a scăpat decît fata!...

Dar această crimă n-a fost ultima mîrșăvie a căpitanului Tzischke.

Nu reușisem să stabilesc dintr-o dată legătura cu ilegalistii. O vreme am lucrat de unul singur. Făceam, bineînțeles, doar lucruri mărunte. Izbutisem să scufund în port o șalupă germană încărcată cu muniții și să blochez cu nisip cutiile de ungere ale unor vagoane de la Sortirovociinaia. Toate acestea nu erau însă decît jocuri de copii în comparație cu ceea ce făceau partizanii.

Vă rog să mă credeți: încerci un sentiment foarte neplăcut să știu că undeva în oraș lucrează tovarășii tăi și că tu nu poți ajunge la ei!... Știam că se

ascund undeva în catacombe; dar unde? În fiecare zi săvîrșeau cîte o ispravă: ba incendiau depozitele militare din gara Tovarnaia, ba răspîndeau prin oraș manifeste, ba făceau să filfite steagul roșu pe cea mai înaltă clădire, ba să deraieze un tren militar... Acesta era ajutorul pe care Odesa îl dădea Stalin-gradului.

Intr-o seară treceam pe strada Deribasovskaia; fasciștii li schimbaseră numele, transformînd-o în „strada Mussolini“.

Deodată auzii acordurile unei muzici. Mă uitai și văzui un mic restaurant. Pe firmă era zugrăvită nu știu ce dihanie. Era o tavernă renumită pe timpul fasciștilor: „La miriapodul vesel“. Storul care camufla ușa de sticlă avea un colț rupt. Simții îndemnul lăuntric de a intra pentru a vedea ce-i pe acolo.

Taverna era plină de lume. Ofițeri, speculanți, prostituate, bețe și fum să-l tai cu cuțitul. Căpitanul Tzischke era și el acolo. Vrei să spui că nu? Îți amintesc imediat.

Spre norocul lui, nu-i știam încă numele. Adică nu știam atunci că ofițerul acela grăsun, cu obrăzii roșii, cu ochii bulbucați și tulburi de beție, pe care-l vedeam a doua oară, era cel mai renumit agent al gestapoului.

Intrai în tavernă, fiindcă prin ruptura storului o zărisem pe Fenea noastră. Înainte de război, Fenicika fusese sudoriță la uzinele de reparație a navelor. În orele libere frecventase cursurile tehnice muzicale, ca și Sonia Skazkin. Erau prietene și o cunoscușem pe Fenea în casa profesorului. Era o fată drăguță de vreo optsprezece ani, zveltă ca trestia. Devenise una dintre cele mai curajoase partizane.

Firește, comsomolistă. Era loșodită cu Samson Levin, despre care v-am pomenit.

Și deodată o văd în această tavernă. Chelnăriță, cu tava în mînă, zîmbind în dreapta și-n stînga. Se vedea că are succes. Nu-i vorba, era un loc minunat de lucru, dar se juca cu viața ei. M-am bucurat nespuse de mult văzînd-o, știind că, prin ea, aveam să-i găsec pe băieți.

Așadar, am intrat. Uitasem să vă spun că purtam uniformă de ofițer german. Mă apropiai de bar. Lîngă mine nu era nimeni. Doar la tejghea, Fenea. Mă cătărai pe taburet, îmi sprijinii capul în palme, cum fac bețivii. Fenea mă întrebă: „Ce doriți, domnule locotenent? Rom? Coniac? Poate doriți un cocktail „Stropi din Marea Neagră“? ”

Ridicai privirea, spunîndu-i: „Fii liniștită! Tac!“ Mă recunoscușe. Fenea reacționă minunat. N-avu nici cea mai mică tresărire. Îmi explică cum să ajung la sediul lor.

Se prefăcu tot timpul că mă servește, iar eu că-i fac curte.

Nu voi relata toate amănuntele. Nu vreau să vorbesc decît despre acest domn care are îndrăzneala să afirme că mă vede acum pentru prima oară în viață.

Între timp, se apropie de bar acest căpitan Tzischke. Nici una, nici două, se legă de Fenea. „Oh, Fanny — zbiră el — vino încoace! În lumea întreagă nu există decît o singură realitate: TU! Restul e minciună!“ — și-și întinse spre ea labele-i murdare.

Trebuie să recunosc că atunci mi-am ieșit din fire și i-am ars căpitanului o palmă, înct se prăbuși pe dușumea.

Nimeni nu luă în seamă cele petrecute. Bătaia între ofițeri era probabil un lucru obișnuit în această tavernă.

A fost, firește, o acțiune negîndită din partea mea. De altfel, am primit o critică severă din partea organizației de partid pentru gestul meu. Nu-mi păru rău, însă, decît de un singur lucru: nu o palmă, ci un glonte trebuia să-i trimit în țeastă. Aș fi fost și eu ucis. Ei și? În schimb ar fi fost salvate atîtea vieți!

La două săptămîni după această întîmplare, Tzischke, urmărind-o pe Fenea, a reușit s-o prindă.

— Vasăzică, tot a prins-o. Vai! Vai! Vai! — spuse maiorul Pingry, clătînd din cap. Ce diavoli abili! Căscății noștri ar fi avut ce să învețe de la ei! Ei, zi mai departe, Anthony!

— Înțeleg, domnilor, era război... Nu aveai ce obiecta împotriva morții. Dar o moarte cinstită de soldat! El însă a ucis-o prin torturi! Printr-un S.S.-ist care fusese cumpărat, Fenea reușise să ne transmită o scrisoare. Firește, nu mai am la mine acea scrisoare. Ea se află însă în arhivele pentru cercetarea nelegiuirilor comise de fasciști. Dar noi, tovarășii Fenei, cunoșteam fiecare cuvînt pe care-l conținea.

„Dragul meu Senecika (Fenea se adresa lui Samson Levin). E poate ultima scrisoare pe care ți-o scriu. La interogatoriu am fost calmă. Am negat totul. M-au bătut de trei ori. A treia oară am leșinat. Cel mai mult m-a torturat un căpitan pe nume Tzischke. M-a bătut cu un baston de cauciuc înfășurat cu sîrmă. M-a lovit peste vine cu o vergea de fier. Am fost supusă și altor torturi. Cu toate acestea, am tăcut tot timpul. Cred că e

imposibil să pot evada de aici. Senecika, nu fi trist! Orice s-ar întâmpla, cauza noastră va învinge! Transmite salutări lui Anton și tuturor băieților. Nu plînge, trebuie să fii mîndru că Fenea ta își dă viața pentru Patrie. Iartă-mă dacă te-am supărat vreodată cu ceva. Rămii cu bine, singura mea dragoste. Fenea“.

— Cred, domnilor, că la această scrisoare nu mai e nimic de adăugat și că v-ați dat seama cine este acest Tzischke cu ordinul la butonieră. Știți pentru ce a primit acest ordin? Ei Tzischke, vorbește! Nu vrei? Atunci voi vorbi eu.

V-am mai spus, domnilor, că baza partizanilor se afla în catacombe. Tot acolo se refugiaseră și numeroși locuitori, mai cu seamă de la sate, de teamă că fasciștii să nu-i ducă în Germania. În aceste catacombe se ascundeau mii de oameni cu familiile și cu avutul lor.

Căpitanul Tzischke a avut o idee diabolică, pe care a prezentat-o comandamentului fascist și pe care tot el a pus-o în practică: să introducă în catacombe gaze asfixiante. Da, gaze! Există documente în această privință. S-a păstrat și raportul „inventatorului“, al căpitanului Tzischke.

O mulțime de femei, copii și bătrîni au murit asfixiați. Pentru această faptă, căpitanul Tzischke a fost distins cu ordinul „Vulturul Negru“, pe care îl vedeți acum la butonieră.

— Ei, Tzischke, poți să spui că nu-i adevărat?

Toți își îndreptară privirile asupra lui Tzischke.

Hitleristul le întorsese spatele și nu scotea un cuvînt. Era palid.

— Bineînțeles, n-am înșirat toate crimele săvîrșite de căpitanul Tzischke — spuse Pritepa. Acestea vor fi date în vileag la procesul care va avea loc. Acuma însă cer ca Tzischke să fie imediat arestat și vă rog să-mi comunicați unde va fi deținut.

— Rugați-l pe mister Pingry — spuse maiorul Bard — să-l închidă

în subsolurile lui de pe strada...

— Taci!... — îl întrerupse maiorul Pingry, privindu-l furios. Bard tăcu.

Cu fața luminată de un zîmbet plin de bunătațe, Pingry se întoarse din nou spre Anton Anisimovici.

— Povestea dumitale este încîntătoare, Anthony — spuse el. Cînd te gîndești cîți indivizi de ăștia mai circulă printre noi! Nu, noi nu sîntem decît niște copii. Crede-mă, Anthony, sîntem niște adevărați copii!

Fața lui colțuroasă ascundea un zîmbet vicelan.

— Unde ați spus că va fi deținut? — întrebă nerăbdător Anton Anisimovici, punînd actele iscălite în buzunar și întinzînd mîna spre pălărie.

Tzischke privea din spatele lui Pingry.

— Domnilor — spuse el — țin să vă aduc la cunoștință că sînt membru al Departamentului Central al Uniunii Democraților Creștini.

— Ia mai slăbește-ne — spuse Pingry. Ai face bine să taci, pînă cînd îți vom hotărî soarta.

Ascultă, Bard, n-ai nici o idee? Parcă ți-ai pierdut cîndva vremea pe la Universitatea Prințtown! Bineînțeles, dacă n-ai mințit... Ce părere ai: acest individ mai poate fi ținut printre noi date fiind ștrengăriile sale din trecut? Hai, pune-ți puțin la contribuție materia cenușie! De ce dracu' lași totul în spinarea mea și a lui Anthony?

— Știu eu cum se va termina toată povestea asta?... — bombăni Bard.

Își aținti din nou privirea plictisită asupra geamului ud de ploaie.

— Tărăgănezi, Pingry. Nu acționezi militărește — spuse încruntat Pritepa.

— Domnilor, am mai fost judecat! — exclamă Tzischke. Scoase din buzunar un portofel îngrijit și găsi printre numeroase alte acte o hîrtie împăturită, pe care o desfăcu și o întinse lui Pingry cu un aer triumfător.

„Bătrînul Teddy“ luă hîrtia cu vîrfurile degetelor, de parcă ar fi pus mîna pe ceva murdar.

— Da — spuse el alene. Închipuiți-vă că acest șmecher a trecut prin mîna justiției!

Pritepa sări ca ars de pe scaun și se apropie de maior.

— Dați-mi voie — exclamă el — aruncîndu-și privirea asupra hîrtiei. Asta-i o comedie: proces de denazificare!

— E într-adevăr o comedie — confirmă Pingry — cîscînd. Sentința îl condamnă să plătească o amendă infimă sau, în cel mai rău caz, să se odihnească vreo două săptămîni într-un lagăr confortabil. Așa au ieșit toți basma curată și nevinovați ca niște prunci. Ce să-i faci! Ți-am spus doar că nu-i poți prinde ușor pe acești șmecheri. Sînt unși cu toate unsoarele din creștet pînă-n tălpilă!

Maiorul izbucni în rîs și, ridicîndu-se de pe scaun, îi trase lui Tzischke unul din obișnuiții săi pumni. Tzischke zîmbi măgulit.

— Domnule maior Pingry — spuse Anton Anisimovici abia stăpînindu-și mînia — vă atrag atenția pentru ultima oară că, potrivit rezoluției din 13 februarie 1946 a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, „cu privire la predarea și pedepsirea criminalilor de război“, căpitanul Tzischke trebuie să fie judecat după legile țării unde a comis crimele.

— Anthony, mă jignești! Ce rost are acest ton oficial între noi? — spuse Pingry cu un ușor ton de reproș. Apoi, întorcîndu-se către Tzischke zbiră:

— Ce stai aici ca un ghimpe și bagi zănie între prieteni?

Dintr-un salt, Pingry fu lîngă ușă și o dădu în lături. Tzischke se strecură pe scară. Se auzi tropăitul lui grăbit.

Cu aerul unui om care a muncit cîștigîndu-și cinstii și odihnă bine meritată, Pingry reveni la masă și sorbi o înghițitură de wiskey.

— Ia loc, Anthony, să mai bem un păhărel și să stăm de

luat cu vorba! Nu-i nimic, Anthony, îți place doar să mergi pe jos. Ia-o drept înainte pînă la Tiergarten, e în sectorul englez, doar știi...

— Nu știu — spuse Anton Anisimovici, aruncînd o privire plină de minie lui Pingry. Pe vremea aceea nu existau nici un fel de sectoare: întreg Berlinul fusese cucerit de noi, cu sîngele nostru.

Se îndreptă spre ușă.

— La revedere! — îi strigă Pingry. Îmi pare rău că te-am supărat. Așa-i viața! Nu trebuie s-o idealizezi.

Anton Anisimovici îi întoarse spatele și plecă.

Pingry îl urmări pe Pritepa cu o privire plină de ură.

Cînd ajunse la încrucișarea drumului, simți că-l atinge cineva. Pritepa întoarse capul. Era Charlie Bard.

— Ascultă-mă, te rog — spuse Bard jenat — am vrut să-ți spun... să nu-ți inchipui că și eu sînt ca el.

Anton Anisimovici ridică din umeri.

— Dar eu nu pot face nimic — continuă Bard. Aici, aproape toți sînt la fel. Aceasta-i o provincie a Americii.

Maiorul își scoase ochelarii și începu să-i steargă. Fără ochelari, fața lui suptă, cu ochii mari și miopi părea și mai tristă.

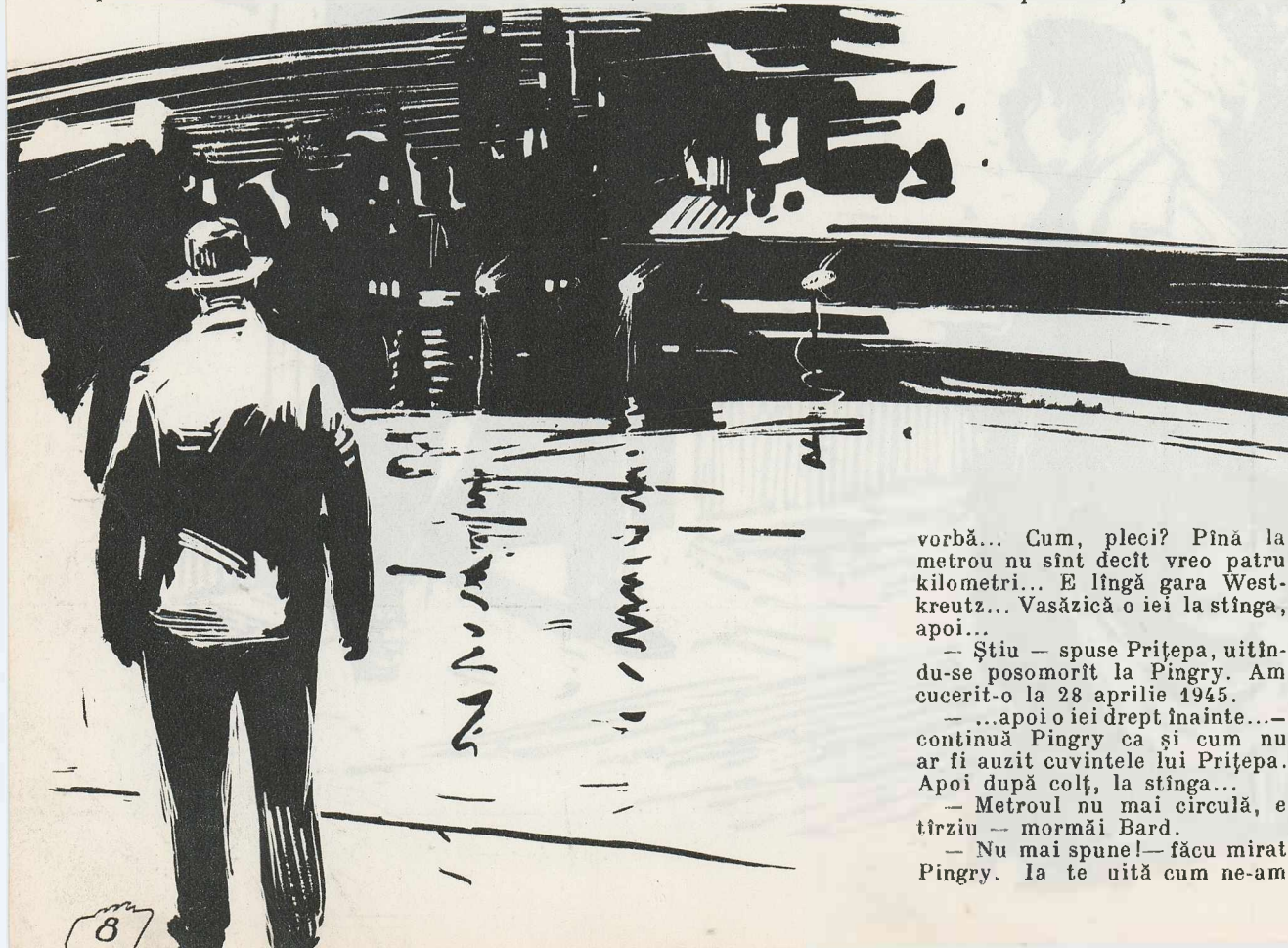
— Totuși, trimiteți-mi raportul cu privire la Tzischke. Voi încerca să-i dau curs. Mi-e teamă însă că va fi inutil. La noi lucrează pînă și generali S.S.-iști. Cu toate acestea, mă voi strădui. Bineînțeles, dacă voi mai apuca s-o fac. Au de gînd să mă trimită în Statele Unite. Pingry a trimis un denunț împotriva mea. E un om foarte periculos. Nu se deosebește cu nimic de Tzischke. E un gangster politic. A fost expulzat din Moscova pentru că hoinărea cu aparatul de fotografiat prin preajma uzinelor. Ei, apoi aici la Berlin și la München... Fie, voi spune tot. Într-un cuvînt, a fost anchetat de judecătorul Wengroden din comisia judiciară a senatului... S-au descoperit pe seama lui o serie întreagă de crime, torturi... Pingry pune în capul nemților arestați niște glugi și apoi îi lovește peste față cu o vergea de metal. Se înțelege că nu e vorba de nemți de soiul lui Tzischke. O, dar cîte n-aș putea să vă spun despre Pingry. Mi-e teamă însă că voi zăbovi prea mult. Știți, s-au scris atîtea despre mine. Aș fi îndurerat dacă v-ați inchipui că toți americani sînt ca „bătrînul Teddy“. Mai există o altă Americă: cea adevărată...

Strînse cu putere mîna lui Pritepa și se îndepărtă grăbit. Silueta lui lungă, ușor adusă din spate, se mai zări o clipă în luminile unui felinar, apoi fu înghițită de întunericul nopții.

Pritepa traversă Kurfürstendammul, unde, în ciuda orei înaintate, mai mișunau afaceriști ai bursei negre. Ajungînd la poarta Brandenburgului, scoase un oftat de ușurare.

I se părea că pînă și aerul este aci altul, că respiră mai ușor.

Ploaia contenise. Asfaltul lucea. Cerul se limpezea încet. Printre norii scămoși prinseră să licărească stelele. Și, ca totdeauna după ploaie, liliacul răsplinea un parfum puternic, pătrunzător.

vorbă... Cum, pleci? Pînă la metrou nu sînt decît vreo patru kilometri... E lîngă gara Westkreutz... Vasăzică o iei la stînga, apoi...

— Știu — spuse Pritepa, uitîndu-se posomorît la Pingry. Am cucerit-o la 28 aprilie 1945.

— ...apoi o iei drept înainte... — continuă Pingry ca și cum nu ar fi auzit cuvintele lui Pritepa. Apoi după colț, la stînga...

— Metroul nu mai circulă, e tîrziu — mormăi Bard.

— Nu mai spune! — făcu mirat Pingry. Ia te uită cum ne-am

De vorbă cu BORIS POLEVOI

Cu prilejul celui de-al treilea Congres al scriitorilor sovietici, care va avea loc luna aceasta la Moscova, cunoscutul scriitor Boris Polevoi, secretar al Uniunii Scriitorilor din U.R.S.S., a acordat revistei noastre următorul interviu.

— Ce ne puteți spune despre obiectivele apropiatului Congres al scriitorilor sovietici?

— Lucrările Congresului nostru se desfășoară în zilele când poporul sovietic, însuflețit de grandiosul program de construire desfășurată a comunismului, reperțază noi victorii. Sentimentul încrederii depline în conducerea înțeleaptă a Partidului Comunist generează eroismul de masă. Poate că unor cititori străini le este greu să-și închipuie marele entuziasm care domnește acum în țara noastră. Directivele și cifrele septenalului se convertesc în fapte. Fiecare clipă ne apropie de societatea spre care au năzuit și pe care au visat-o, de-a lungul veacurilor, cele mai luminate minți omenesti. Realitatea concurează fantazia, comunismul devenind o problemă a vieții cotidiene. Orinduirea noastră este puternică, indestructibilă, în primul rând datorită înaltei conștiințe a popoarelor sovietice. Este un lucru știut că sporirea bogăției spirituale a fiecărui om sovietic este una din condițiile importante ale trecerii spre comunism. Așadar, nu întimplător Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. s-a ocupat cu atita atenție de problemele educației comuniste. Un rol deosebit de important îl are, în această privință, scriitorul sovietic, care este chemat să contribuie la formarea profilului moral al constructorului comunismului, prin opere de o înaltă valoare artistică. Aflăm aici o sarcină istorică de mare răspundere; și nu cred să existe scriitor (dacă e un scriitor autentic) care să nu-și mobilizeze toate forțele sale spirituale și artistice pentru împlinirea ei. Congresul nostru va dezbată și această problemă esențială.

— Și acum câteva cuvinte despre bilanțul literar al perioadei dintre cele două congrese.

— În cei patru ani care s-au scurs de la Congresul al II-lea al scriitorilor sovietici s-au petrecut numeroase și interesante evenimente artistice. Fenomenul literar e mai bogat ca cîntind. Nu mă refer numai la cărțile noi (dintre care foarte multe aparțin literaturii provinciilor). E semnificativ că în acești ani au intrat în literatură numeroși scriitori noi. Rîndurile noastre au crescut cu peste o mie de poeți, prozatori, dramaturgi și critici. Multe din cele optzeci de literaturi în limbile naționale ale Uniunii Sovietice cunosc o înflorire deosebită. Datoria noastră sfîntă, a tuturor, este de a oglindi cu vigoare și veridic contemporaneitatea, măreția ei, viața eroicului popor sovietic, clocoțitoarea sa energie revoluționară, munca sa titanică pe marile șantiere ale comunismului, de a zugrăvi în imagini durabile cum își schimbă fața întinsurite patriei noastre, cum apar noile trăsături comuniste în caracterul omului nou. Cit am făcut pentru îndeplinirea acestei datorii va aprecia Congresul.

— Ce ne puteți spune despre participarea scriitorilor din alte țări la lucrările Congresului?

— Potrivit tradiției, vor fi prezenti la Congres numeroși oaspeți din străinătate, tovarăși de condei din țările socialiste frățesti, precum și scriitori progresiști din Occident. Noi, oamenii sovietici, simțim pentru întărirea necontenită a legăturilor internaționale între scriitori. Ample discuții creatoare vor avea loc la Congres despre felurile căi de dezvoltare ale literaturii mondiale. Ca și la congresele anterioare, oaspeții noștri vor avea deplina posibilitate de a ne împărtăși ideile și planurile lor de creație, de a parti-

cipa în mod activ la dezbaterile diferitelor probleme scriitoricești.

— Care e situația proiectelor de creație anunțate de dv. cu citva timp în urmă?

— Iată o întrebare... inevitabilă. De obicei artiștii vorbesc greu despre proiecte. Anunți una și la scadență vezi că ai scris altceva. Iată, să mă dau drept... pildă. Proiectasem o carte nouă. În minte începuseră să mi se contureze eroii, le auzeam cuvintele, eram martor la întimplările lor. Acțiunea se desfășura prin locurile mele natale, undeva în zona centrală a Rusiei. Dar între timp a avut loc Congresul al XXI-lea. M-am mutat îndată, cu gândurile și simțămintele, în Urali, în Siberia cea neasemuit de bogată, în stepele Kazahstanului. Și astfel, făcîndu-mă să renunț temporar la primul proiect, au început să trăiască în mine eroii viitoareii cărți a cărei acțiune se va desfășura în linia întâi a noii ofensive a construcției comunismului. Renașterea pămînturilor noi, pustii de veacuri, iată noua și marea temă care mă preocupă în prezent.

— Și altceva?

— Un critic spunea că eroii permanent, invariabili, al scriitorilor mele este omul sovietic: ostașul, creatorul, constructorul. Ei bine, deși am scris citeva lucrări despre Războiul de Apărare a Patriei Sovietice, printre care „Povestea unui om adevărat” și „Noi, oamenii sovietici”, iar acum, recent, romanul „Adînc în spatele frontului” socot că n-am spus îndeajuns despre ostașul sovietic, despre eroismul și gîndurile lui în acei ani grei ai războiului. Voi reveni asupra temei și voi termina cartea de memorii „Patru ani”, care va înfățișa fapte de arme și oameni pe care i-am cunoscut ca ofițeri și corespondenți între anii 1941 și 1945.

Sînt două cărți pe care le doresc mari, în adevăratul sens al cuvîntului, adică să meargă la inima cititorului.

2 mai 1945. Trupele sovietice la Berlin

Alături de glorioasa Armată Sovietică, ostașii romîni și-au vărsat sîngele pentru eliberarea popoarelor maghiar și cehoslovac de sub jugul seismului, contribuind la măreața Zi a victoriei.

În fotografie, intrarea în orașul maghiar Miskolc a unei unități române.

MEMORABILA ÎNTÎLNIRE

Cu 14 ani în urmă... Într-un punct situat de-a lungul fluviului german Elba, ostași aparținînd trupelor sovietice și americane s-au întîlnit și s-au îmbrățișat ca buni camarazi de arme în lupta împotriva dușmanului comun — hitlerismul.

Oare astăzi aliații din coaliția antifascistă de ieri nu pot colabora din nou împreună pe frontul luptei pentru salvagardarea păcii? E dorința popoarelor celor două țări, e dorința întregii omeniri, careia nu i se opune decît mîna de aștîțatori imperialiști la război!

Florentin Alinte e lăcătuș mecanic.

De data aceasta Florentin Alinte e Rica Venturiano de la dogarie.

CU BRIGADA NU-I IDE GLUMIT

Din ce se face poezia

acă ai talent, chiar dacă nu ești membru al Uniunii Scriitorilor, faci poezie din bobul de orz, din doaga unui butoi, dintr-o sticlă. Toate acestea ascund farmecul unei poezii spontane, optimiste și agitatorice. Dacă nu mă credeți, mergeți la fabrica de bere „Rahova”-București. Un mănunchi de berari, lăcătuși, dogari, sudori și funcționari dovedesc poezilor profesioniști că perioada de gestație a poeziei e, uneori, mai scurtă decât vremea

pe care o necesită fermentația berii. O întrecere — un poem; o inovație — un cîntec de laudă; un steag de fruntaș — o poezie pe care o știe toată fabrica. Un birocrat — o epigramă; un demagog — o cronică rimată, o rețetă în versuri pentru însănătoșire; un fustangiu — un catren pe care-l știi și nevestele cu mulți copii. Autorii? Repet: dogari, berari, lăcătuși etc. Interpretii? Tot dumnealor.

O halbă pentru cîștigătorii steagului

Sîntem în sala de festivități a fabricii de bere „Rahova”. Bucuroși peste măsură că fabrica lor a obținut steagul roșu — fiind

declarată fruntașă pe ramură — artiștii brigăzii de agitație desfășoară un program de premieră închinat evenimentului.

Artiștii slăvesc bobul de orz, malțul, dar mai presus de orice, pe acei care au lucrat în așa fel, încît au adus în fabrică un steag pe care, la ora actuală, pe ramură, nu-l mai are nimeni. Ei slăvesc, deci, pe muncitorii fabricii. Pe cei mai buni dintre cei buni. Pe Petre Nedelea, primul fruntaș în întrecerea socialistă, pe Ion Nicolae, Gheorghe Udrea, Ion Trandafir, Radu Pandelică, Ioana Popescu, Constantin Ruprich, Emil Roman și pe mulți alții care și-au făcut din muncă o chestiune de onoare. Chiar dacă prologul miroase ni-

țel a... bere, nu-i nici un bai. E în specificul întreprinderii. Și, la urma urmei, nu-i nici un rău dacă, lăudîndu-te cu oamenii tăi de frunte, nu uiți de... produsul fabricii tale. Mai cu seamă că marinarii străini, vorba artiștilor, nu le trece setea decît cu berea de la „Rahova”. Și că cetățenii din R.D. Germană, care sînt cunoscători în materie și au mari pretenții la o asemenea băutură, au creat o expresie nouă: „Gutes Bier; das ist aus Rumänien”.

Așa că, într-o zi de odihnă, cînd ne vom duce la iarbă verde cu nevestele sau cu logodnicele, după ce vom minca șnițelul și cîrnații, ne vom uda gîtul cu bere și vom închina o glajă în cinstea ta, berarule!

O suită de catrene piperate

Am crezut că, la un asemenea eveniment — decernarea steagului de întreprindere fruntașă pe ramură — după o dare de seamă sobră, pozitivă și edificatoare, după cuvîntul de felicitare din partea conducerii ministerului și cel al unor conducători de întreprinderi, nu cadrează să aduci pe scenă și eroi negativi. Brigada artistică de agitație a fost, însă, de altă părere. Pe toți care au avut anumite pete, i-a arătat în public. Dacă nu la nivelul lui Caragiale, cel puțin în spiritul lui. Pentru aceasta, au adus pe scenă un program, prezentat LA BERĂRIA LUI NEA IANCU unde veneau Ghiță Pristanda și alți faliți purtînd aprinse și interminabile discuțiuni.

De-atuncea vremea a trecut
Eroii lui au dispărut

Sau sînt pe cale...

Dar vezi că-n fabrică la noi
Mai dai de astfel de eroi
Ca-n Caragiale!

← Alături de membrii brigăzii artistice, Constanța Achim „zice” un cîntec de laudă pentru cei mai buni berari.

↑ Dactilografa Constanța Achim, care pare atît de visătoare, e de fapt în așteptare: așteaptă un manuscris.

...e brigada în cor, după care, pînă Dumitrache (citește tovară-l Gogu Constantinescu) prins ambiț și enervare, îi crește pe enici după formula: „La ple-ți de-aicea, bă!”. Cațavencu e el în formă. Băieții din bri-dă spun că Nae Cațavencu a sîit, pînă nu demult, în persoana varășului Mircea Bedernicean: raților! Iertați-mă, fraților, că sînt mișcat. Dacă emoțiu-a mă apasă așa de tare... suin-mă pe scenă, pentru a vă exi-ma și eu, ca orice fiu al fabri-i mele, în aceste momente so-mne, mă gîndesc la fabrica ea, la fabrica noastră... pentru resortul pe care-l conduc pe ne administrativă, întrecerea oialistă e admirabilă, e for-idabilă, e sublimă... dar, mai mult, a... scîrțîit“.

1 cetățean turmentat și un Rică Venturiano

Trebuie felicitată brigada ar-tică de agitație de la fabrica bere „Rahova“, pentru înțe-ociunea ce o dovedește în te-atica programelor ei. Pe prim-an stă producția, împinsă de refren lapidar și economic: *zi ieftin, mai mult și mai bun!* obsemele de disciplină și de ucație comunistă, însă, îi pre-upă pe artiștii brigăzii în ace-și măsură.

Ai naibii sînt artiștii aștia! cică-i caută cu lumina pe și. N-a scăpat de gura lor nici varășul Nilă, care, deși e har-c peste măsură, trebuie, totuși, treacă prin focul criticii, pen-u că suferă de... fobia apei. deosebi, în ziua chenzinei. Și ieții s-au hotărît să-l vindece. Cu „Rică Venturiano“ situația mai gravă. Lucrează la secția gării. A îmbătrînit. Are peste 60 de ani, dar și-a pierdut „uzul țîunii“ din pricina unei „in-ate“ avînd doar jumătate din rsta sa. Brigada n-ar avea nic-de obiectat împotriva senti-entelor lui, dar de cînd cu agostea asta sosită la bătrînețe, i mai merge treaba la butoaie. i, ce te faci, Rică? În urmă cu 20 de ani, erai dogar vestit. cum, nu mai ai nici o depășire!... Și iată soluția: dat fiind că i Rică de la dogărie îi lipsește doagă, brigada nu se va lăsa nă nu-i va procura omului ce pierdut...

Înainte, băieți!

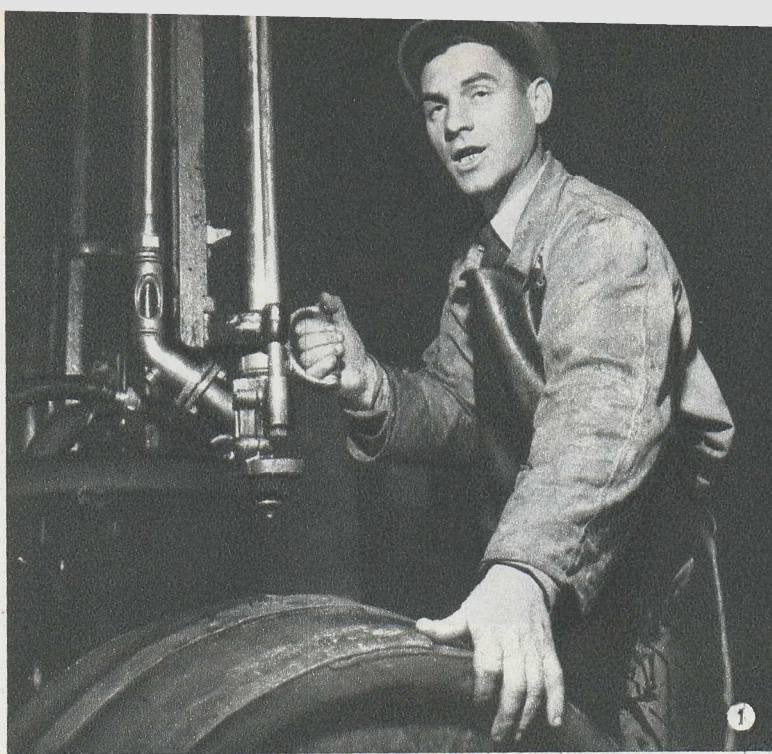
S-a întîmplat ca, la spectaco-il pe care l-a dat brigada, să au alături de un om care tot mpul aplauda și se vedea că ustă din plin spectacolul. L-am întreat pe celălalt vecin al meu: — Cine-i tovarășul care-i aplau-ă cu atîta inimă pe băieți? — Nu știți? E secretarul orga-izației de partid, tovarășul Pe-ve Staicu. El pune mare preț e brigadă.

Aprecierea era întemeiată. În rmă cu un ceas, în darea de sea-ă prezentată înainte de înm-farea steagului, directorul între-rinderii arăta, printre altele, că ccesele obținute de întreprinde- se datoresc și combaterii lip-urilor prin programele brigăzii rtistice. Deci, lucrurile sînt și i mai limpezi. În lupta pentru obți-erea steagului de întreprindere untașă și-au adus aportul și artiștii din brigadă.

Frumos, băieți! Înainte!

G. MINIȘAN

Fotografii de S. STEINER

1 Ilie Alexandrescu e unul din-tre muncitorii frunțași cu care se mîndrește fabrica.

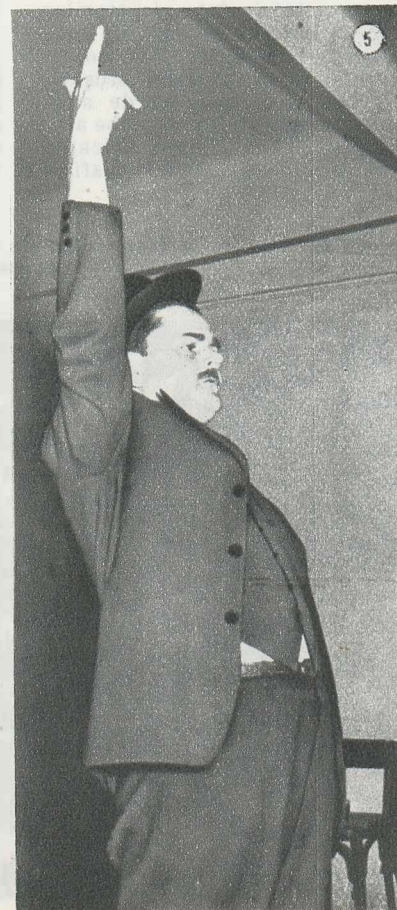
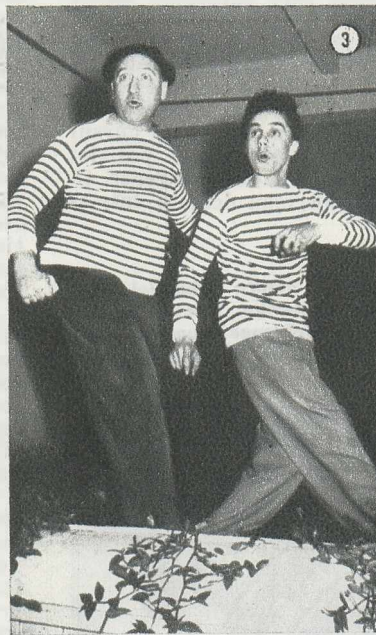
2 Fiindcă la „Rahova“ există un cetățean care are obiceiul să bea... fără sifon, Ilie Alexan-drescu îl ajută cu un euplet.

3 Într-un spectacol de premieră, Elefteratos Spiru alături de Marin Dumitrescu, în rolurile marinarilor care vor să-și astîm-pere setea cu bere de la „Rahova“.

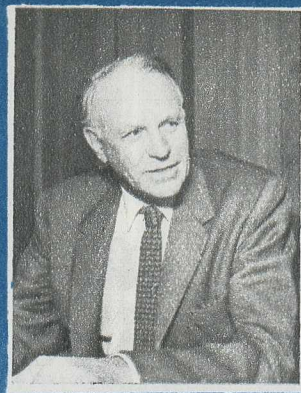
4 Marin Dumitrescu se pricepe de minune la tinichigerie.

5 Gheorghe Buzoianu, în exer-cițiul funcțiunii lui Cața-vencu.

6 O scenă dintr-un spectacol mai vechi (Bachus în căuta-rea unui om).

OPINII AMERICANE

de prof. Holland ROBERTS (S.U.A.)
— articol scris pentru „Flacăra” —

Cine ar putea și cu certitudine ce gîndește omul pe care-l întâlnești pe stradă. Există oare vreun mijloc care să reflecte cu precizie ce gîndește americanul de rînd despre politica „războiului rece”, despre cursa înarmărilor și despre experiențele nucleare?

Desigur că nu prin speculații abstracte s-ar putea ajunge la o apreciere generală. Există, bună-

oară, unele fapte revelatoare care au fost ascunse opiniei publice din S.U.A., fiind deci cu atât mai puțin cunoscute în Europa. Sînt fapte care oglindesc starea de spirit a americanului simplu. Alegerile generale din 1958 ne-au oferit cîteva exemple deosebit de concludente asupra creșterii, în rîndurile poporului american, a tendinței de a schimba cursul actualei și periculoasei politici războinice. Ele demonstrează că poporul american dorește într-a-

devăr pacea. În cabinetele de vot, majoritatea populației și-a manifestat în mod concret preferința pentru acei candidați care au luat poziție împotriva războiului rece. În ciuda intimidărilor fățișe la care s-au dat presa aflată în slujba monopolurilor, radioul și televiziunea, și în pofida presiunilor indirecte dar tot atît de frecvente întreprinse prin intermediul școlilor, bisericilor și a diferitelor organizații, poporul și-a dat votul mai multor candidați cu tendințe democratice decît oricînd în toată perioada care s-a scurs de la președinția lui Roosevelt și pînă acum.

Iată, spre exemplu, statul Vermont. Pentru prima dată în decursul unui secol, populația acestui stat cu tradiție conservatoare a întors spatele partidului republican, dîndu-și votul lui William H. Meyer, cunoscut ca un militant activ pentru pace.

Cum a fost posibil un asemenea rezultat? W. Meyer a fost ales pentru că s-a declarat fără echivoc în favoarea păcii. Aceasta a fost de ajuns pentru a-l înfrînge pe candidatul republican. Și, trebuie menționat aci că Meyer n-a dispus de fonduri electorale; el s-a prezentat în fața alegătorilor doar cu o mică broșură de propagandă electorală. Dar conținutul și esența acestei broșuri, care constă în cererea de a se înceta experiențele cu bombe atomice, de a se sista fabricarea armelor nucleare, de a fi desfiin-

țat serviciul militar în timp de pace și de a se sfîrși odată cu bugetele militare umflate, au fost suficiente pentru ca Meyer să fie ales.

La o distanță de două mii de mile, peste riuri, preerii și munți, populația statului Colorado s-a pronunțat, de asemenea, prin voturile sale, împotriva războiului. În cadrul unei campanii electorale aprig disputate, cetățenii acestui stat și-au ales ca reprezentant la Congres pe Myron L. Johnson, un tînăr adept al păcii, profesor de economie la Universitatea din Denver. Acesta a obținut cu 15.000 voturi mai mult decît rivalul său, militaristul John Mackie. Rezultatul acestui scrutin este cu atît mai concludent cu cît în întreaga istorie a statului Colorado — de cînd a intrat în Uniune, în 1876, și pînă acum — reprezentantul partidului democrat n-a mai fost ales decît o singură dată. Desigur că Johnson a fost supus unor atacuri vehemente, din cauza reputației sale de militant anti-războinic și din cauza apartenenței sale, declarate, la „Asociația pacifistă pentru reconciliere”. Politicienii reacționari au fost siguri că atacurile lor vor asigura victoria candidatului războiului rece. Dar rezultatele alegerilor au demonstrat că ei nu și-au dat seama ce se petrece în mintea americanului de rînd.

Ar putea fi citate aci și alte exemple pe marginea trecutelor alegeri, însă aceste două cazuri constituie indicii semnificative.

Poporul american condamna politica agresivă a conducătorilor săi, care ar putea să ne arunce pradă vîlvăților unui foc distrugător așa cum nici Milton nici Dante nu l-au descris vreodată. Mișcarea împotriva războiului se conturează tot mai clar în Statele Unite. Dacă poporul american ar fi chemat să se pronunțe mîine pentru război sau pace, într-un mare referendum, el s-ar declara cu o zdrobitoare majoritate, pentru pace. Aproape că nu ar exista om care să voteze pentru război.

Cei care în fapt se străduiesc să intensifice războiul rece știu aceasta, dar încearcă să speculeze dorința de pace a poporului ori de cîte ori au prilejul. Atunci cînd președintele Eisenhower, în timpul primei sale campanii elec-

Creșterea șomajului a afectat în mod special marile centre industriale. La Detroit, centrul industriei de automobile, numărul șomerilor trecea la începutul lunii aprilie de 320.000. Iată o „coadă” de asemenea muncitori lipsiți de lucru, în fața clădirii unui oficiu de înregistrare a șomerilor.

Un mare miting la Indianapolis pentru dreptul la muncă, libertate sindicală și pace.

le, și-a luat în mod public
ajamentul că va pune capăt
hoiului din Coreea, el a cș-
t scaunul prezidențial. Po-
l nostru, deși ostil războiului,
este ferit totuși de capcana
istorilor de moarte. Aceștia
cultivat în sinul maselor teade
de o agresiune. Americanii
cunosc războiul așa cum l-au
oscut popoarele Europei și
ei (și sper să nu-l cunoască
odată). Dar ei își amintesc
Pearl Harbour și cad victimă
ogandei care flutură necont-
gogorița pericolului unei
bile lovituri care ar rade de
suprafața pământului marile
e și ar distruge poporul ame-
n. Zidul propagandei război-
și faptul că sînt privați de a
întreaga literatură trimisă
țările socialiste li izolează pe
ricani de lumea minunată a
lor socialiste. De aci nesigu-
a și unele concepții greșite.
ultima vreme este însă pe
să se producă o schimbare în
l de a gândi al americanilor.
ustrare semnificativă a ace-
schimbări, în plină evoluție,
nstituit-o și primirea ce i s-a
t lui Anastas Mikoian cu pri-
l recente sale vizite în S.U.A.,
nre care a dat călătoriei sale
țară caracterul unui turneu
infal. La San Francisco, popu-
a alerga literalmente după
te de intrare la Clubul presei,
să-l poată vedea și auzi pe
stas Mikoian, în timp ce în
nu mai găseai un loc nici în
oare. Iar cînd un grup de
sfugi a încercat, sub privirea
voitoare a autorităților, să
ure buna primire de la aéro-
t, populația și-a manifestat
și indignarea, iar protestele ei
u făcut loc chiar în coloanele
sei noastre de afaceri.

La ora aceasta, americanul de
l este frământat de problema
ajului. Peste 6 milioane de
ericani suferă astăzi din cauza
ei de lucru și spectrul luptei
perate pentru existență obse-
ză întreaga noastră țară. A-
ta este încă un motiv pentru
e muți americani nu îndrăz-
e să se declare fățiș împotriva
iticii războinice. În America,
em fi numărați cu miile, noi,
care ne-am pierdut possibili-
ea de a ne exercita profesia,
mai pentru că n-am vrut să
em. Ceea ce s-a întîmplat cu
exercită o influență negativă
pra multor americani, care
și dau seama că, încercînd
și păstreze slujbele cu prețul
erii, ei riscă ororile de nede-
is ale unui război atomic.

Lu toate acestea, americanii
exprimă indirect, pe felurite
dorința lor de pace și priete-
cu alte popoare. Spre exemplu,
ent, cînd vasul oceanografic
ietic „Viteză” a intrat în
tul San Francisco, mii de
neni de toate categoriile s-au
arsat spre chei ca să-l salute.
e întregi, ei și-au așteptat cu
dare rîndul pentru a se putea
a pe bordul primului vas
ietic care a ancorat în orașul
tru în ultimii 12 ani.

Damenii de știință sovietici,
niți în vizită, ca și membrii
ipajului, au fost invitați în
lte case și sărbătoriți pretutini-
ui de californienii dornici să-și
chidă larg ușile pentru prie-
ii lor din U.R.S.S.

Milioane și miliarde de cuvinte
tigatoare la ură antisovietică
u revărsat asupra americanilor
rînd în toți acești ani dar,
pă cît se pare, ele nu au in-

fluențat prea mult mințile oame-
nilor. Milioane de americani sînt
dornici să cunoască popoarele
prietene din alte țări.

Muți americani sînt bucușoși
să se întrecă pentru privilegiul
de a fi gazdele vizitatorilor din
țările socialiste. Așa s-a întîm-
plat și atunci cînd delegația de
agricultori sovietici a sosit în
S.U.A., fiind bine primită de
fermierii noștri din Middle West
(vestul de mijloc — statul Iowa
n.r.). Americanul simplu este, de
felului, prietenos, sociabil, plin
de încredere; el e mîndru de țara
sa și dornic să cunoască orice
lucru nou sub soare. Pînă acum
cîțiva ani era ferm convins că
cele mai bune lucruri nu pot fi
găsite decît în propria sa țară.

O manifestație a populației din San Francisco
pentru pace, împotriva acțiunilor agresive ale im-
perialiștilor americani.

Acum, cînd sputnicii sovietici
cotreieră spațiul cosmic, el e mult
mai mult interesat să cunoască
și ceea ce se petrece în lumea
de dincolo de hotarele S.U.A.

Oamenii care își dau seama de
rolul important pe care îl joacă
munca în societatea modernă, și
în special în marile prefaceri
ce au loc în Europa și Asia, se
întreabă adesea ce gîndește despre
politică și despre pace muncitorul
încadrat în sindicatele americane.
Răspunsul este lesne de găsit
dacă urmăm acțiunile de luptă
la care participă milioanele de
muncitori americani.

Cîteva organizații sindicale au
adoptat o poziție clară în favoa-
rea unei politici pașnice, deși
virfurile sindicale — după cum
sublinia recent și Anastas Miko-
ian — sînt mai reacționare chiar
decît mării industriași și ban-
cheri. Unele uniuni sindicale, ca
„Mine Mill and Smelter”, cuprin-
zînd muncitori din mine, uzine
metalurgice și turnătorii; „The
United Electrical Workers”, re-
prezentînd pe muncitorii electri-
cieni uniți; „The Butchers Union”
(sindicatul măcelarilor) și „Lengs-
more and Ware housemen” — sin-
dicatul docherilor de pe cheiuri
și din antrepozite — iau o atitudine
pozitivă în problemele păcii.

Desigur că în marile sindicate
se află muncitori cu vederi clare,
dar ei nu pot împinge organiza-
țiile lor la vreo acțiune impor-
tantă atîta vreme cît la condu-
cere se află elemente reacționare
care consideră propaganda pentru
pace drept o acțiune subver-
sivă.

Omul simplu din S.U.A. acordă
un sprijin tot mai mare organiza-
țiilor americane de luptă pentru
pace. Deosebit de importantă
este activitatea desfășurată de
noile organizații, și în primul
rînd de Comitetul național pentru
o politică nucleară rezonabilă,
cunoscut sub numele de SANE.
SANE a organizat mari campanii
populare, publicînd chiar și în-
tr-un ziar ca „New York Times”
materiale de propa-
gandă în favoarea
unei politici pașnice.

Intr-un apel adre-
sat recent „d-lui
Eisenhower, d-lui
Hrușcirov, d-lui Mac-
millan” și publicat
în „New York Times”,
58 personalități de
frunte din S.U.A.
s-au pronunțat în ter-
meni categorici pen-
tru realizarea unei
înțelegeri la Confe-
rința de la Geneva.
Ei au amintit încă
o dată cererea lor din
31 octombrie anul
trecut, adresată par-
ticipanților la Confe-
rința de la Geneva:
„Noi dorim să vă dați
seama că datoria dum-
neavoastră este de a
menține pe planeta
noastră condițiile ne-
cesare vieții omului
și să faceți ca viața
aceasta să se aște în
siguranță”.

Printre cei care au
semnat această decla-
rație au fost cunos-
cuții oameni de ști-
ință americani dr.

Linus Pauling, laureat al Pre-
miului Nobel, zoologul și ge-
neticianul prof. Herman J. Mil-
ler, geologul Kirtley F. Mather
de la Universitatea Harvard,
prof. Harold C. Evrey din Chi-
cago și prof. Heigh Wolfe din
New York.

În general, muți oameni de
știință americani mobilizează o-
pinia publică americană împo-
triva războiului rece. Savanți
americani au participat la con-
ferințele internaționale de la
Pugwash organizate de marele
industriaș Cyrus Eaton, iar muți
savanți au semnat apelul pentru
încetarea experiențelor cu ar-
mele nucleare inițiat de dr. Linus
Pauling și care a fost prezentat
Organizației Națiunilor Unite în
numele a 8.000 oameni de știință
din întreaga lume.

O dată cu venirea acestei pri-
măveri, noi forțe se ridică în
S.U.A. la luptă pentru pace. În
mințile milioanele de oameni
există convingerea că pacea poate
fi cîștigată. Important este acum
ca opinia publică nu numai să
creadă în victoria păcii, dar și să
militeze pentru aceasta. La 27
martie, o uriașă caravană de au-

tomobile a parcurs 120 mile prin
New York, descriind o uriașă
circumferință pentru a avertiza
în acest fel asupra ceea ce ar în-
semna explozia unei singure bom-
be nucleare. Miile de participanți
s-au îndreptat, a doua zi, spre
Bryant Park, în centrul New
Yorkului, unde a avut loc un
mare miting.

Această nouă și importantă
campanie ce contribuie la însănă-
toșirea atmosferei internaționale
a fost sprijinită în multe regiuni
ale S.U.A., ceea ce ne face să
nutrim speranța că ea va lua
proporții din ce în ce mai im-
punătoare și, în cele din urmă,
opinia publică va reuși să im-
pună guvernului nostru acțiuni
concrete în direcția păcii.

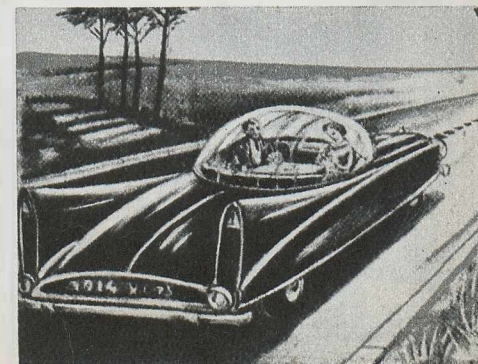
ȘOSELELE VIITORULUI

După automobilul înzestrat cu mo-
tor turboreactor, construit și exper-
imentat cu succes de uzinele „Gorki”
și care a atins o viteză de 400 km
pe oră, specialiștii din Uniunea So-
vietică și din alte țări caută să
stabilească modalitatea cea mai pra-
ctică de folosire a turbinei cu reacție
în vehicularea pe sol. Se știe că
acest motor compus numai dintr-un
compresor de aer, o cameră de ar-
dere și turbina de evacuare, cîntă-
rește de patru ori mai puțin decît
un motor obișnuit cu pistoane și că
el poate fi acționat prin carburanți
din uleiuri grele, care revin mult
mai ieftin la exploatare decît ori-
care alt combustibil.

O parte din problemele ridicate
de acest nou tip de automobil ca:
încălzirea excesivă a elicelor tur-
binei, pericolul impropriei gazelor
încinse la evacuare, greutatea în-
tîmpinate la frînare sau cele pre-
zentate prin încălzirea cauciucuri-
lor la frecare cu asfaltul au și fost
sau sînt pe cale de a fi soluționate.
Ceea ce-l preocupă azi mai mult pe
specialiștii sînt șoselele pe care vor
circula asemenea vehicule și călău-
zirea lor automată. În proiectele
care se fac, se pune mult accent pe
așa-numitul „cablu electronic”, care
va avea același rol de conducere a
vehiculului ca și linile de cale ferată,
dar va permite viteze mai mari și
va fi mai puțin costisitor. Îngropat
pe mijlocul șoselei, acest cablu elec-
tronic va călăuzi automat automo-
bilul, conducătorul neavînd decît
să apese pe butoanele de comandă
ale accelerării sau ale frînării și
să fie atent la eventuale defecțiuni
mecanice.

Unul dintre susținătorii acestui
proiect pretînd că soluția este men-
nită a întocul cu timpul și șinele de
cale ferată, de metrou sau de tramvai,
permițînd să se imprime o viteză
mult mai mare transporturilor ter-
restre. Economia realizată la sim-
plificarea vehiculelor, la combust-
tibili și la timpii de transport vor
compensa din plin construirea unor
asemenea autoștrăzi electronice,
oricît de lungi ar fi ele.

Automobil pe o autostradă electronică.

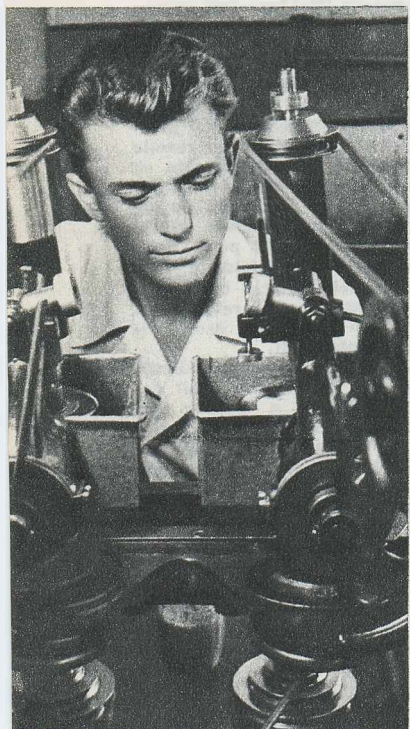

La capătul acestui beșor se află o lentilă de 1,4 mm. Din cînd în cînd ea e privită prin lupă pentru a i se urmări prelucrarea.

Fotoreportaj de T. PROSAN (text) și A. MIHAILOPOL (fotografii)

La mașina sa, finărul Gheorghe Drăghici urmărește atent realizarea lentilelor de ochelari cu dublu focar.

Nu se cunoștea încă sticla și aveau să mai treacă multe secole pînă atunci, dar miopii și presbiții din antichitate purtau ochelari. Atunci de unde lentile — vă veți întreba — fără sticlă? Iată și răspunsul: cristale naturale, transparente. În China antică, de pildă, se executau lentile din cristale de topaz maro, iar în Babilon și Asiria, din cristale de munte, cu proprietăți asemănătoare sticlei. Bucăți de rocă tare și de formă corespunzătoare șlefuiau cristallul pînă-i dădeau aspectul dorit. Apoi șlefuitul și mai fin era continuat cu nisip, pînă ce „lentila” căpăta transparență și strălucire.

Optica, așa cum o cunoaștem noi astăzi, s-a născut o dată cu apariția sticlei. Apoi, datorită lucrărilor remarcabile ale lui Lomonosov, Euler și ale altor savanți, sticlei obișnuite i-a luat locul așa-zisa sticlă optică de diferite tipuri. Teoria opticii a fost dezvoltată continuu și, ca și industria optică, aparatele au fost mereu perfecționate, s-au creat instrumente noi.

Un salt peste secole și iată-ne în zilele noastre...

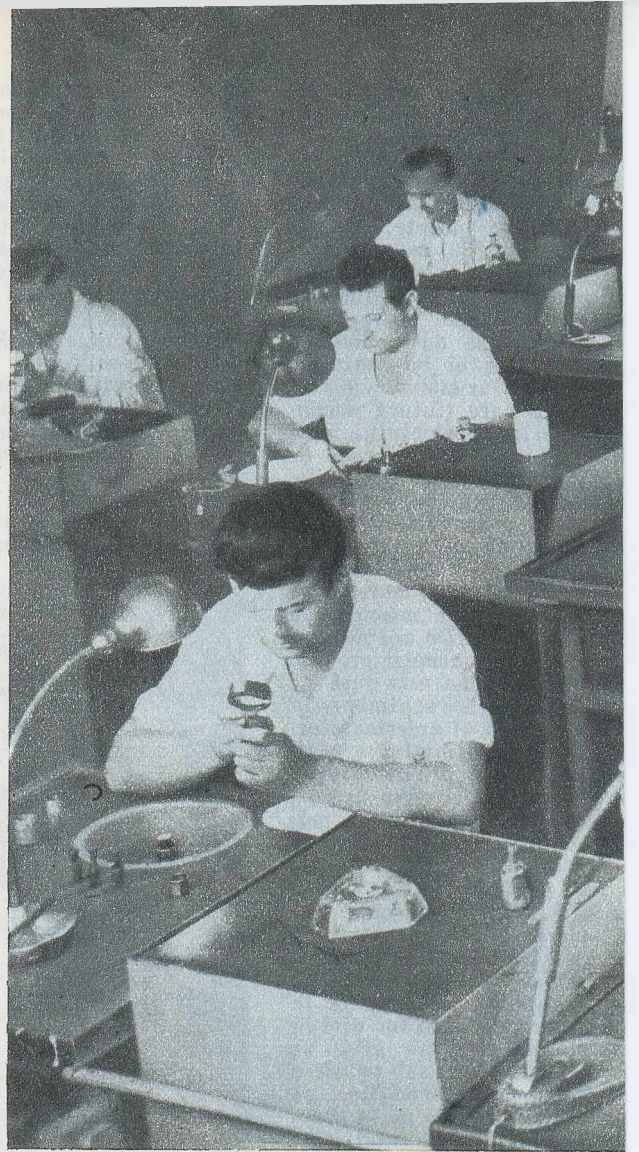
Astăzi ochiul magic al lentilei îl găsești pretutindeni. Iată... Din spațiile siderale o rază firavă, oboșită parcă de drum, ajunge la ochiul magic. Sub telescopul urias, omul de știință care scrutază cerul cu miliarde de aștri, o prinde... Orion și Vega, toate constelațiile sînt urmărite ca-n palmă. Lîngă fereastra luminoasă

a unui laborator, un cercetător privește prin microscop o lume altfel invizibilă. Ce minuni extraordinare dezvăluie ochiul acesta magic de sticlă!

Oare cum se naște o lentilă? Pentru ca să vă arătăm aceasta, lentila aparatului nostru de fotografiat a făcut o vizită... semenelor ei. Și, recunoscătoare, a clipit o dată, de două ori, de zece ori, fixîndu-le pe film geneza. Faptul s-a petrecut la I. O. R., și aparatul nostru s-a simțit acolo ca la el acasă.

Iată-ne deci la Industria Optică Romînă, printre oamenii care făuresc lentilele. În principiu, procesul de fabricare al acestora a rămas același ca în vremea lentilelor de cristal: sticla e șlefuită și adusă la forma aproximativă, iar nisipurile îi lustruiesc suprafața și-i dau transparența. Și, totuși... Optica modernă, care cere lentilelor calități excepționale, precizie de zecimi de microni, suprafețe lustruite cu extremă finețe, a impus o uimitoare perfecționare a tehnicii de producție. De la bucata de sticlă, mată și de formă nedefinită la discul strălucitor și absolut incolor, cu efecte miraculoase, e un drum lung! Lentila nu se naște numai din sticlă, ci mai ales din extraordinara migală, din atenția desăvîrșită, din măiestria oamenilor și precizia mașinilor pe care acești oameni le -minuiesc. Există o secție de lucru de mină unde se fabrică lentile nu mai mari decît gămăliile de ace. Un asemenea exemplar e atît de mic încît,

Printr-o lunetă specială se urmărește minuțios centrarea lentilelor mici.

Un laborator? Nu! Secția manuală a fabricii, acolo unde mîini măiestre făuresc adevărate obiecte de artă: lentilele de 1,4 mm.

scăpat pe jos, nu-l mai găsești. Dar e concentrată în această lentilă, neîncăpută răbdare și întrebri uimit: e tehnică sau artă?

Așa se nasc lentilele. Și din ele instrumente optice complicate.

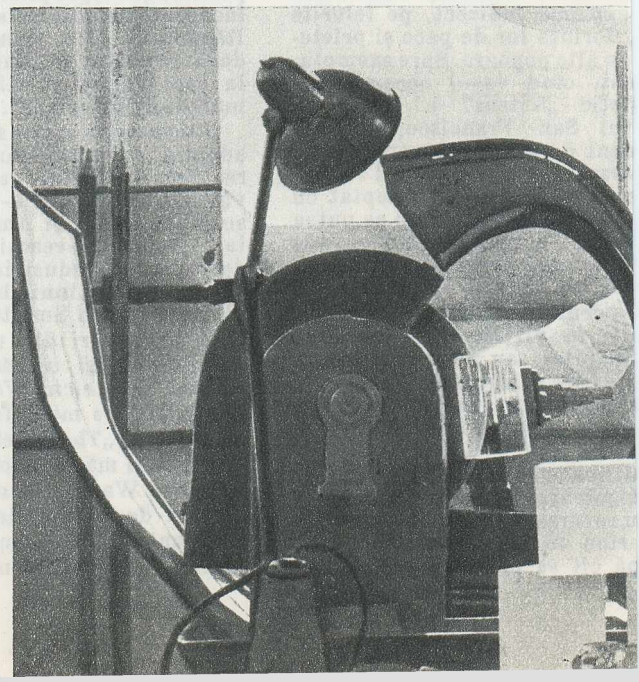
Lupa este o lentilă prinsă într-o ramă cu coadă — cel mai simplu instrument optic. A fost realizată la I.O.R. Dar producția ei n-a putut mulțumi pe nimeni. Să facem microscopie, aparate de proiecție, aparate optice medicale și de fotografiat — și-au spus muncitorii. Și au pornit munca pentru aceasta. La început au scos un microscop școlar monocular, un aparat de foto-

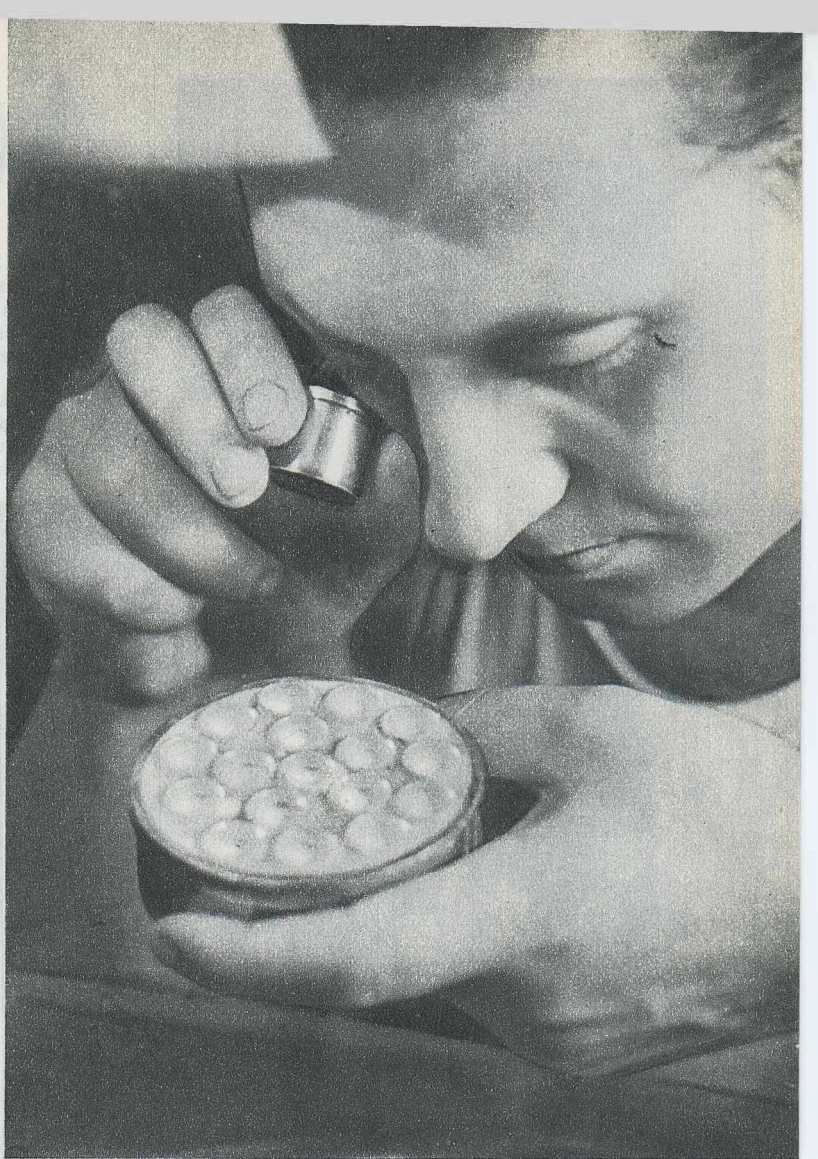
grafiat modest, „Optior”, lentilă de ochelari...

Au trecut cîțiva ani. Astăzi se produc la I.O.R. admirabile microscopie binoculare, destinate cercetărilor de laborator, care măresc pînă la 1.350 ori; aparate fotografice „Orizont”, aparate de proiecție cinematografică, microscopie „Brinell”...

Și cînd te gîndești că fabrica aceasta era în timpul burgheziei doar o anexă obscură a uzinei Malaxa, unde o mînă de oameni trudeau neputincioși lîngă niște mașini învechite. Deveniți stăpîni, oamenii și-au ridicat frunțile, au început să gîndească și să lucreze cu entuziasm. Seria cutanțelor a fost deschisă. Și succesele au venit unul după altul.

Cu ajutorul unei șalbe încrustate cu diamante, blocuri zahăr (maistru Aurel

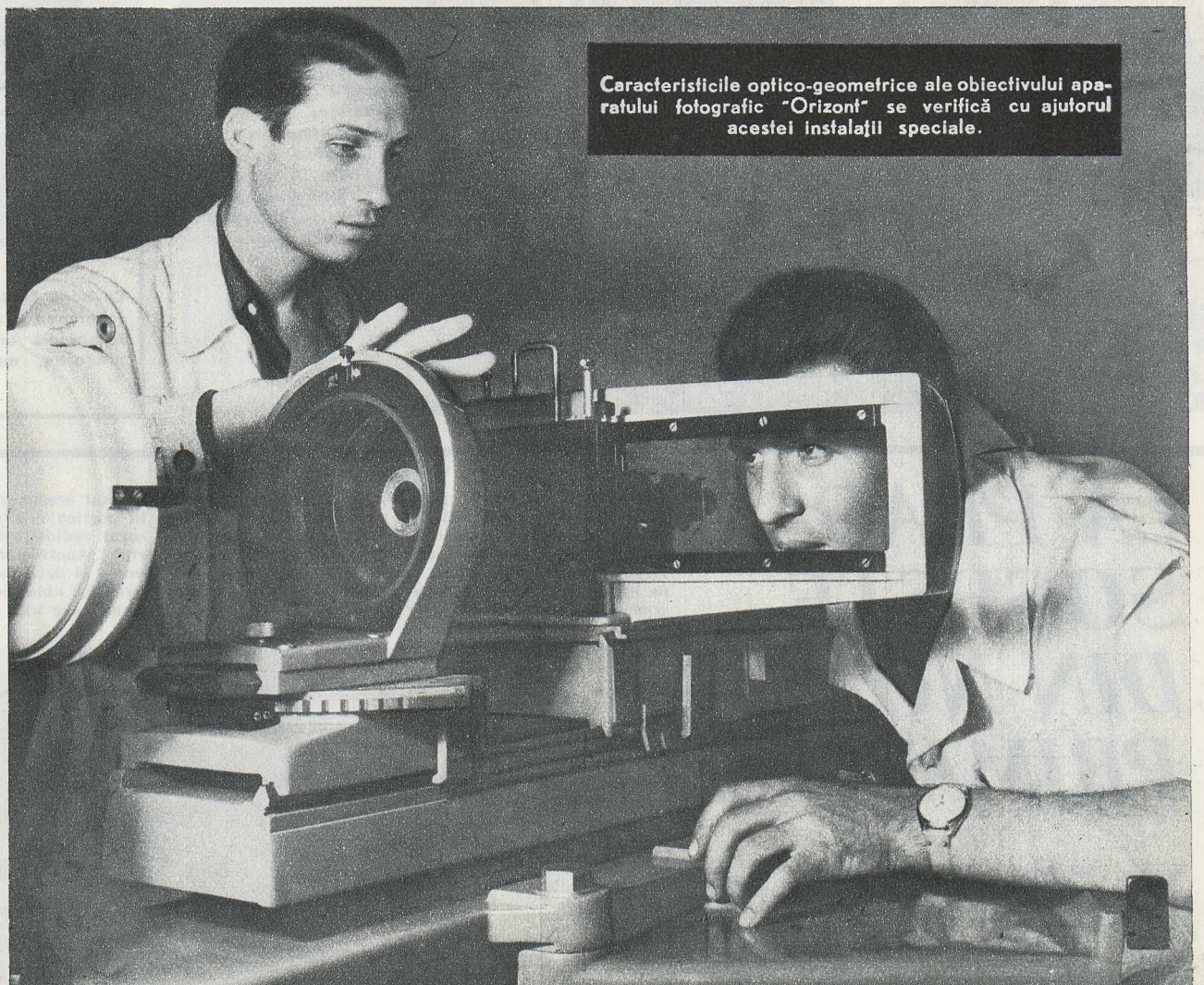

← În orbitele de pe calotă, se verifică suprafața lentilelor de ochelari (fov. Ion Bobilcă).

↑ Cu ajutorul lupei se verifică calitatea suprafeței lentilelor, în timpul polizării (fov. C. Albeșteanu).

← tăiate în bucățele mici ca de

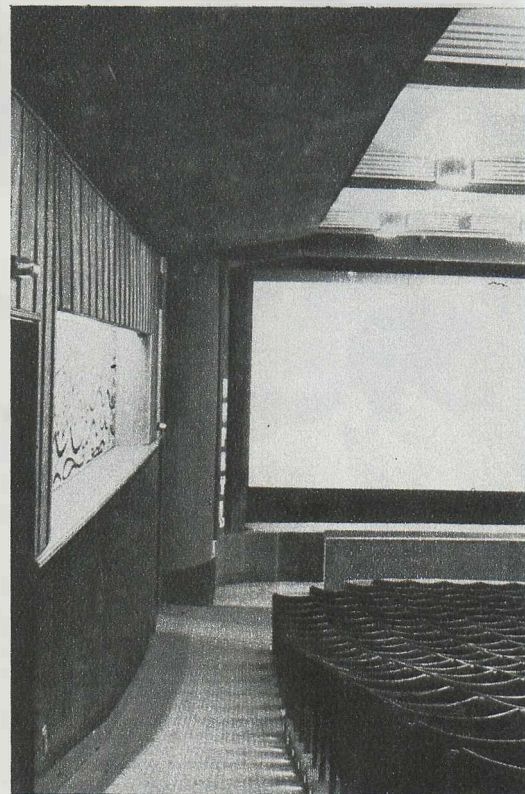
Caracteristicile optico-geometrice ale obiectivului aparatului fotografic "Orizont" se verifică cu ajutorul acestei instalații speciale.

ACTUALITĂȚI

Prin uriașe mitinguri, poporul cehoslovac condamnă reînvierea pericolului militarismului german și sprijină cu însuflețire propunerile Uniunii Sovietice cu privire la încheierea unui Tratat de pace cu Germania și soluționarea pe cale pașnică a problemei Berlinului. La mitingul care a avut loc în sala „Luzerna” din Praga (fotografia de jos) a luat cuvântul și Gusta Fucikova (stînga sus), văduva eroului național al poporului cehoslovac Iulius Fucik, ucis de hitleriști.

La mina Nosek, din bazinul carbonifer Tuclovic (regiunea Praga), a fost deschis un centru hidroterapeutic unde, cu ajutorul aparaturii medicale moderne, minerii își îngrijesc gratuit sănătatea.

Automobilele cehoslovace, care și-au cucerit un frumos prestigiu internațional — concretizat în numeroase premii obținute la expoziții și târguri internaționale — s-au îmbogățit cu un nou și elegant tip — „Skoda 450”.

Fotografii: C.T.K.

LA PRAGA SOSEȘTE DIN NOU... PRIMĂVARA

Este puțin probabil să existe vreun colț al pământului în care primăvara să nu fie împinată cu bucurie. Dar străvechiul „Oraș de aur” îi pregătește în fiecare an o primire cu totul deosebită: vreme de peste douăzeci de zile, în sălile de concert și în grădinile pragheze răsună orchestre simfonice, coruri,

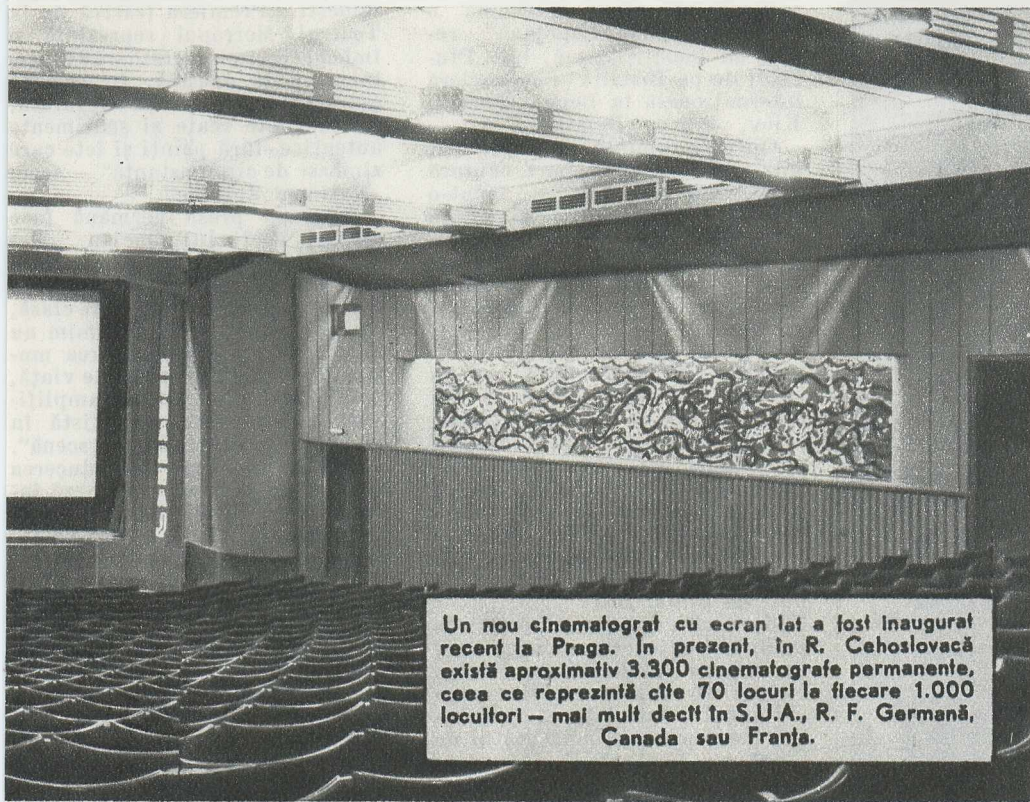
formații de cameră și soliști renumiți care oferă publicului ceh și oaspeților de peste hotare momente de înaltă desfătare muzicală. „Primăvara la Praga” a devenit unul din cele mai renumite festivaluri muzicale internaționale, fiind în același timp o tribună de afirmare a artei înaintate a țărilor socialiste și a compozitorilor progresiști de pretutindeni.

La comitetul de organizare a festivalului e fierbere mare. Priviți o clipă ce se află numai pe un colț al biroului secretarului acestui comitet.

Anul acesta, primăverii i se pregătește o surpriză: în poetica grădină Waldstein, orchestre simfonice și corul radiodifuziunii cehoslovace vor executa oratoriul „Anotimpurile” de Haydn în care, firește, este vorba și de... cel mai tînăr anotimp. Dar aceasta va avea loc abia la 24 mai; pînă atunci sînt programate numeroase alte concerte de mare interes: la 13 mai

CHEHOSLOVACE

Un nou cinematograful cu ecran lat a fost inaugurat recent la Praga. In prezent, in R. Cehoslovacia exista aproximativ 3.300 cinematografe permanente, ceea ce reprezinta cite 70 locuri la fiecare 1.000 locuitori — mai mult decit in S.U.A., R. F. Germana, Canada sau Franta.

Au inceput pregatirile pentru prima Expozitie Internationala Industriala din Brno, ce se va deschide la 6 septembrie. Incinta expozitiei se va desfășura pe o suprafata de aproximativ 60.000 metri patrati. Fotografia infățișează șantierul pavilionului rotund „Z”, care va avea un diametru de 90 m și o cupolă înaltă de 35 m.

cintă in sala „Smetana” orchestra simfonica a radio-difuziunii din Moscova, dirijată de Gauk; la 15 și 16 mai au loc concertele laureaților concursului pentru instrumente de suflat, care s-a desfășurat in preajma festivalului; tot la 16 mai, este programat un concert așteptat cu nerăbdare de... bucurăseni: filarmonica „George Enescu”, sub conducerea maestrului George Georgescu, prezintă un program din care fac parte „Serenada” de Suk și simfonia a 5-a de Beethoven; partea solistica, asigurată de pianistul englez Clifford Curzon, cuprinde concertul al 5-lea de Beethoven.

Dar iată și altele „atractive”: violonistul francez D. Erlich (la 19 mai, concertul de Darius Milhaud), violoncelistul — de asemenea francez — Pierre Fournier (la 20 mai, sub conducerea compatriotului său G. Sebastian, concertul de Dvorak), vestitul dirijor german Hans Schmidt Isserstedt (la 25 mai, cu Filarmonica cehă, prezentând între altele „Armonia lumii” de Hindemith), dirijorul Igor Markevici (la 30 mai, cu Filarmonica cehă), violonistul sovietic Igor Bezrodni (la 1 iunie cu Filarmonica cehă dirijată de B. Liško) și, în sfârșit, o „închidere” demnă de semnificația festivalului: simfonia a 9-a de Beethoven, cîntată de corul și orchestra Filarmonicii cehă, dirijată de George Sell (S.U.A.). Aceasta pentru a nu mai pomeni de concertele de cameră și recitalurile care aduc fiecărei zi a festivalului farmecul și strălucirea ei specifică.

Primăvara nu va avea să se plîngă nici in acest an de felul cum o sărbătorește „Orașul de aur”.

Cite mii de bilete vor trebui oare pentru a satisface pe toți iubitorii de muzică ce se vor afla la Praga in timpul festivalului? O știu, desigur, tovarășele din fotografia de față, care lucrează de multă vreme la pregătirea carnetelor cu bilete.

FLACARA OBIIECTIV

● Celebrul savant american dr. Linus Pauling a declarat recent că 50.000 de americani vor muri de cancer și de alte boli provocate de cenușa radioactivă împărțiată de exploziile nucleare experimentale din S.U.A.

● Serviciul statistic federal din Germania occidentală arată că, in timp ce numărul imigranților este in continuă scădere, cel al emigranților crește mereu: numai in trei trimestre ale anului 1958 au părăsit R.F. Germană 19.910 germani.

● In cursul turneului întreprins in S.U.A., ministrul de Război vest-german Strauss și-a dat frtu liber poftelor beliciste. El a făcut multe declarații dintre care una de mare cinism: „Ne trebuie arma atomică, nu din motive de prestigiu și nici pentru a ne juca...”

● Declarațiile lipsite de răspundere făcute in ultima vreme de unii generali și politicieni americani care proferează amenințări provocatoare la adresa U.R.S.S. sînt primite cu rezervoă chiar și de unele cercuri oficiale engleze. „Statele Unite — se spune la Londra — amenință cu rachete intercontinentale de care nici nu dispun pînă in prezent”. Remarca este redată de corespondentul londonez al ziarului vest-german „Die Welt”.

● Sub presiunea evenimentelor din Africa, autoritățile britanice au fost silită să anunțe eliberarea lui Jomo Kenyata și a altor patru lideri ai mișcării de eliberare națională din Kenia. Comentînd știrea, „New York Herald Tribune” scrie: „Nimeni nu-i invidiază pe britanici pentru ceea ce li așteaptă din partea acestui agitator plin de ură, in care milioane de africani văd simbolul propriei lor uri față de colonialism”. Tocmai de aceea poate, după „eliberare”, Kenyata a fost transferat intr-un alt loc de detențiune, unde i s-a stabilit domiciliu obligator.

● O decizie cu tite: Curtea Supremă din Karlsruhe (Germania occidentală) a emis un decret prin care se recunosc fetelor-mame germane toate drepturile femeilor măriate. Logodnicii americani „de 24 ore” sau, in general, militarii yankei acuzați de violuri au fost, probabil, primii care au salutat decizia Curții Supreme din Karlsruhe.

● Invasia filmelor americane de prost gust și concurența televiziunii provoacă o adevărată criză a cinematografeilor din Anglia. In ultimii doi ani s-au închis aproape 500 de săli de cinema și există perspectiva ca alte 1.000 de cinematografe din Anglia să-și închidă porțile din lipsă de spectatori.

● O statistică oficială vest-germană constată că pentru rezolvarea problemei „spațiului locativ” al rețelei de înodămint in Germania occidentală trebuie să se construiască nu mai puțin de 53.000 de cămi de clasă. Dacă, bineînțeles, sumele necesare pentru aceasta nu vor fi alocate construcției de cazărmi pentru Bundeswehr.

● La New York a apărut recent cartea intitulată semnificativ: „Ce este greșit in politica externă a Statelor Unite?” Autorul, cunoscutul comentator politic american Sulzberger, care s-a afirmat nu o dată ca apărător zelos al politicii S.U.A., se vede nevoit să-și revizuiască propriile păreri și să ceară reconsiderarea nu numai a stilului și metodelor, dar și a obiectivelor urmărite de cîrmuitorii S.U.A., a căror politică — scrie Sulzberger — „nu a adus acestei țări nici mai multă securitate și nici nu a făcut-o iubită in lumea contemporană”.

D. B.

VOCI CELEBRE

Interpreții principali din opereta „Plutașul de pe Bistrița”, prezentată la „Metropol Theater” din Berlin: Maricora Vaidas și Ion Dacian.

MESAGERUL OPERETEI ROMÎNEȘTI

Opereta nu moare; mor numai aceia care nu știu ce au de făcut cu ea: scriitorii după clișeu și cei care repetă papagalicește ce au spus alții.

Afirmația de mai sus aparține lui Franz Lehar, compozitorul care ne-a dat nemuritoarele „Văduva veselă”, „Tara surisului”, „Dragoste de țigan”, „Paganini”.

Strauss, Lehar, Suppé, Millöcker — sînt stîlpii operetei, creatorii unui gen de spectacol muzical deosebit de popular și accesibil. Dacă opereta se identifica pînă nu de mult cu numele lor, ea are însă și meritul ca, prin tradițiile muzicale întemeiate de acești

clasici, să dispună de o inepuizabilă capacitate de înnoire, să fie receptivă la faptele actualității, să le reflecte în toată bogăția lor. Iată de ce opereta nu moare ci renaște mereu, strălucitoare, tinărară, viguroasă. Și numelor înaintașilor li se adaugă — în carnetul operetei — nume de compozitori contemporani, inspirați de realitățile contemporane.

În țara noastră s-au născut în anii aceștia opere de valoare: „Ana Lugojana”, „Plutașul de pe Bistrița”, „Lăsați-mă să cînt”. Să spunem cum au fost primite, să dăm cifre și numere de spectacole? Inutil, fiindcă toată lumea știe că, deși se joacă de trei

stagiuni, un bilet pentru „Lăsați-mă să cînt” înseamnă o cucerire; „Ana Lugojana” refuză să îmbătrînească, iar „Plutașul de pe Bistrița” face carieră internațională la Berlin, Dresda, Kiev, Praga, Belgrad.

Opereta românească a devenit, într-un timp foarte scurt, căutată peste hotare. Cine a făcut-o celebră? Îngăduiți-ne să cităm trei „vinovați”: muzica, libretul, interpretarea. Fiecare cu meritele sale, colaborînd însă în bună înțelegere la cauza comună — succesul.

Așadar, opereta noastră călătorește, recomandîndu-ne ca pe un popor muzical, înzestrat. S-a dovedit, însă, că publicul de peste hotare nu se mulțumește numai cu partiturile muzicale și libreturile românești. El îi solicită, fîcheamă pe scenă pe cei mai buni interpreți romîni. Numele tenorului Ion Dacian figurează adeseori pe afișele teatrelor străine. A susținut, de pildă, rolul principal — Tudor — din opereta „Plutașul de pe Bistrița”, jucată cu mare succes în actuala stagiune, la Berlin.

Cum au descoperit berlinezii „Plutașul”, cum l-au „împrumutat” pentru o perioadă destul de lungă pe Dacian? E o poveste care începe la secția de repertoriu a lui „Metropol Theater”, trece prin sala operetei bucureștene, se continuă cu interesanta călătorie documentară a doi regi-zori germani pe Valea Bistriței și sfîrșește iarăși la „Metropol”, în fața a peste 2000 de spectatori entuziasmați care aclamă „Plutașul”, muzica lui Filaret Barbu, vocea caldă, puternică a lui Dacian!

Spectacolele cu „Plutașul de pe Bistrița”, în care Dacian își interpreta rolul în limba germană, au făcut săli pline. Și nu e lipsit de importanță nici faptul că sute de spectatori proveneau din Berlinul de vest.

Presa a fost promptă și unanimă

în aprecierile date operetei românești. „Premiera festivă de la Teatrul Metropol reprezintă o îmbogățire îmbucurătoare a repertoriului de operetă. În această seară a dominat viața adevărată, cu conflicte reale și sentimente autentice, fără prinți și fete care zîmbesc de circumstanță” — scria „National Zeitung”.

Întreaga presă germană face elogiul vocii lui Dacian. „Der Morgen” spune: „Rolul principal l-a preluat tenorul romîn Ion Dacian, un cîntăreț de mare clasă, căruia trebuie să-i mulțumim nu numai pentru înfrunghirea muzicală a unei figuri pline de viață, ci și pentru o simțitoare amplificare a atmosferei ce există în piesă și se poate observa pe scenă”.

Părerea unanimă e că aducerea lui Dacian pe scena berlineză înseamnă un mare cîștig pentru deplina valorificare a spectacolului montat de „Metropol Theater”. Prima voce a operetei românești nu poate rămîne, însă, departe de țară vreme îndelungată, oricît de mare ar fi fost entuziasmul berlinez. Dacian are în primul rînd datorii față de publicul romîn, față de opereta în care trebuie să ducă mai departe tradițiile înaintașului său Leonard. El e prezent pe scenă în: „Plutașul de pe Bistrița”, „Lăsați-mă să cînt”, „Văduva veselă”, „Studentul cerșetor”, „Liliacul”, „Vinzătorul de păsări”; pregătește rolul titular din „Bocaccio” de Suppé și continuă să se îngrijească ca pe scenele țării prietene culorile operetei românești să strălucească cît mai puternic.

La 31 mai, berlinezii îl vor avea din nou pe Dacian pe scena Metropolului; va fi un fel de reeditare a premierei.

În august, turneu în Uniunea Sovietică; apoi alte călătorii, în alte țări.

Opereta românească a devenit un oaspete frecvent al publicului de peste hotare.

Ion Dacian în mijlocul colectivului de cîntăreți germani care au interpretat opereta lui Filaret Barbu, „Plutașul de pe Bistrița”.

răgazul unei pauze dintre repetiții, artiștii de la „Metropol Theater” se amuză copios. Ca și pe scenă, Daclan e în mijlocul lor.

MI-E DOR DE ȚARĂ, DE PUBLIC ȘI DE TOT

Cu aceste cuvinte ne-a salutat de la capătul celălalt al firului baritonul Dan Iordăchescu. Emoționat, acest tânăr care n-a împlinit încă 29 ani dar pentru care Parisul a avut un adevărat „coup de foudre”, mărturisește că „publicul românesc e de neuitat, că duce dorul rii, al familiei și prietenilor — că abia așteaptă iunie — luna întoarcerii. Sentimente ciudate — un artist învățat cu drumurile călătoriilor, la un „premiant de profesie” al multor mari concursuri internaționale de tineri artiști vocali (Varșovia, Berlin, Salzburg, Geneva). Nu? Țara, patria, cei ce te-au crescut

Dan Iordăchescu

reprezintă cele mai puternice legături. Iată și motivul care-l îndeamnă pe Dan Iordăchescu să ne declare de la început că se pregătește de pe acum pentru vederea cu publicul român.

— Aș dori să cânt lieduri de Haydn, Schubert, Schumann — bucăți pe care nu le-am prezentat până acum. Lotte Schöne, vestita profesoară și cântăreață cu care am luat lecții la Paris, m-a ajutat să interpretez într-o versiune integrală „Dichterliebe” (Dragoste de poet) al lui Schumann. Aș vrea să cânt și această bucată în fața bucureștenilor.

— Dar în materie de operă?

— Mă tentează rolul lui Renato din „Balul mascat” al lui Verdi.

— Până la întoarcerea în țară ce program aveți?

— După turneul în Republica Democrată Germană, revin la Paris pentru un recital la televiziune. Voi cânta arii de operă — „Nunta lui Figaro”, „Balul mascat”, „Bărbierul din Sevilla”, „Andrea Chénier” — și lieduri de Enescu, Paul Constantinescu, Brediceanu.

— Debutați, așa dar, la televiziunea din Paris...?

— Da, însă cu oarecare experiență de la Londra. Acolo am filmat pentru televiziune în rolul lui Escamillo din „Carmen”

— Aveți vești noi în legătură cu distribuția dv. ca partener al Mariei Calas în „Lucia de Lamermoor”?

— Mi-am pregătit la Paris rolul, am fost la Londra unde m-am întâlnit cu Tullio Serafin, primul dirijor al „Scalei” din Milano

El e acela care definitivează distribuția pentru „Lucia de Lamermoor”. M-a ascultat — am cântat și din „Traviata” — și mi-a spus că am mari șanse de a cânta cu Calas. E tot ce vă pot răspunde.

— Știm că vă veți prezenta la concursul Schubert-Haydn de la Viena. Aveți emoții?

— Fără îndoială! Lunile de învățătură cu Lotte Schöne mă mailiniștesc întrucâtva. Concursul rămîne însă... concurs!

— Vă urăm succes și vă așteptăm...

— În iunie voi fi acasă. Mi-e atât de dor de țară!

O „CARMEN” DE NEUITAT

Carierea muzicală a Elenei Cernei — azi una dintre cele mai talentate soliste ale Operei române — a început sub cele mai modeste auspicii: într-o echipă sindicală de artiști amatori, la Grivița Roșie. Elena „avea voce”, ceea ce n-o împiedica să-și îndeplinească cu conștiinciozitate munca de soră de igienă școlară. Lucrurile ar fi rămas poate aici, dacă „coechipierii” n-ar fi îndemnat-o să-și cultive vocea, să bată la poarta conservatorului. A urmat concursul — greu — bucuria reușitei și anii învățăturii. A devenit eleva maestrului Stroescu la clasa de canto, a ascultat cu religiozitate îndrumările date de Jean Rînzescu în orele de regie.

1951. Încă studentă, e angajată la Operă. Cariera unei promițătoare voci de contralto începe.

1959. Praga, La opera „Smetana” se cântă „Carmen” de Bizet. În rolul titular, o romîncă: Elena Cernei. Înainte de prima sonerie, spectatorii comentează: „Se spune că a avut succes la Karlovy Vary. După rolul Azucenei din „Trubadurul”, cei din Olomouc i-au cerut să-și înscrie numele în Cartea de aur a orașului... Da, dar „Carmen” nu-i Azucena. Rolul e mult mai mare, de o vibrație dramatică neobișnuită. Cum va fi?”

Numai cortina metalică a bătrînului teatru „Smetana” din Praga a putut pune stavilă entuziasmului furtunos cu care publicul, încercatul dar atât de sobrul și reținutul public ceh, a răsplătit-o pe Carmen-Cernei. Tînăra artistă romîncă trecuse un temut Rubicon muzical! Praga cîntată de Smetana, de Dvorak, Praga premierelor lui Mozart, o adoptase!

Cehii au aplaudat-o pe Elena Cernei în primăvară; bulgarii în iarnă; Emanuel Bondeville, directorul Operei Naționale din Paris, a invitat-o să cînte în stagiunea viitoare în capitala Franței. La ora cînd scriu aceste rînduri, artista călătorește, împreună cu partenerul ei, Garbis Zobjian, spre Budapesta. O așteaptă acolo rolurile preferate:

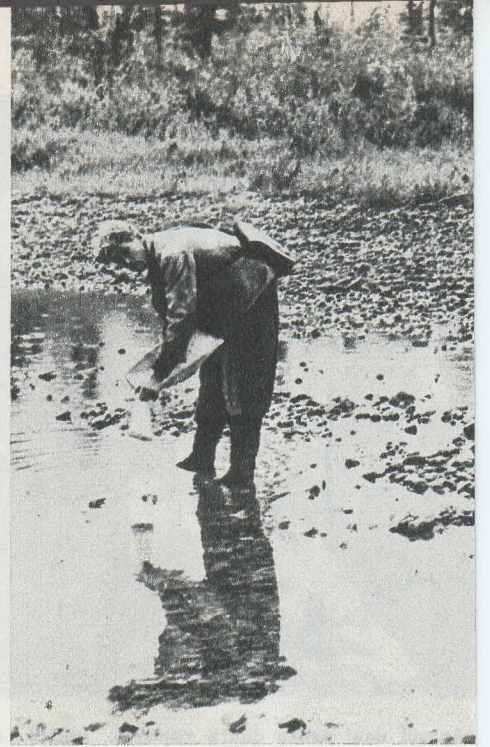
Elena Cernei, după un recital dat la Karlovy Vary.

„Carmen”, „Aida”, „Trubadurul”. Al șaptelea turneu peste hotare. Care se va solda, desigur, cu un nou succes.

M. MARINESCU-SANDU

Elena Cernei interpretînd pe „Carmen” pe scena operei „Smetana” din Praga.

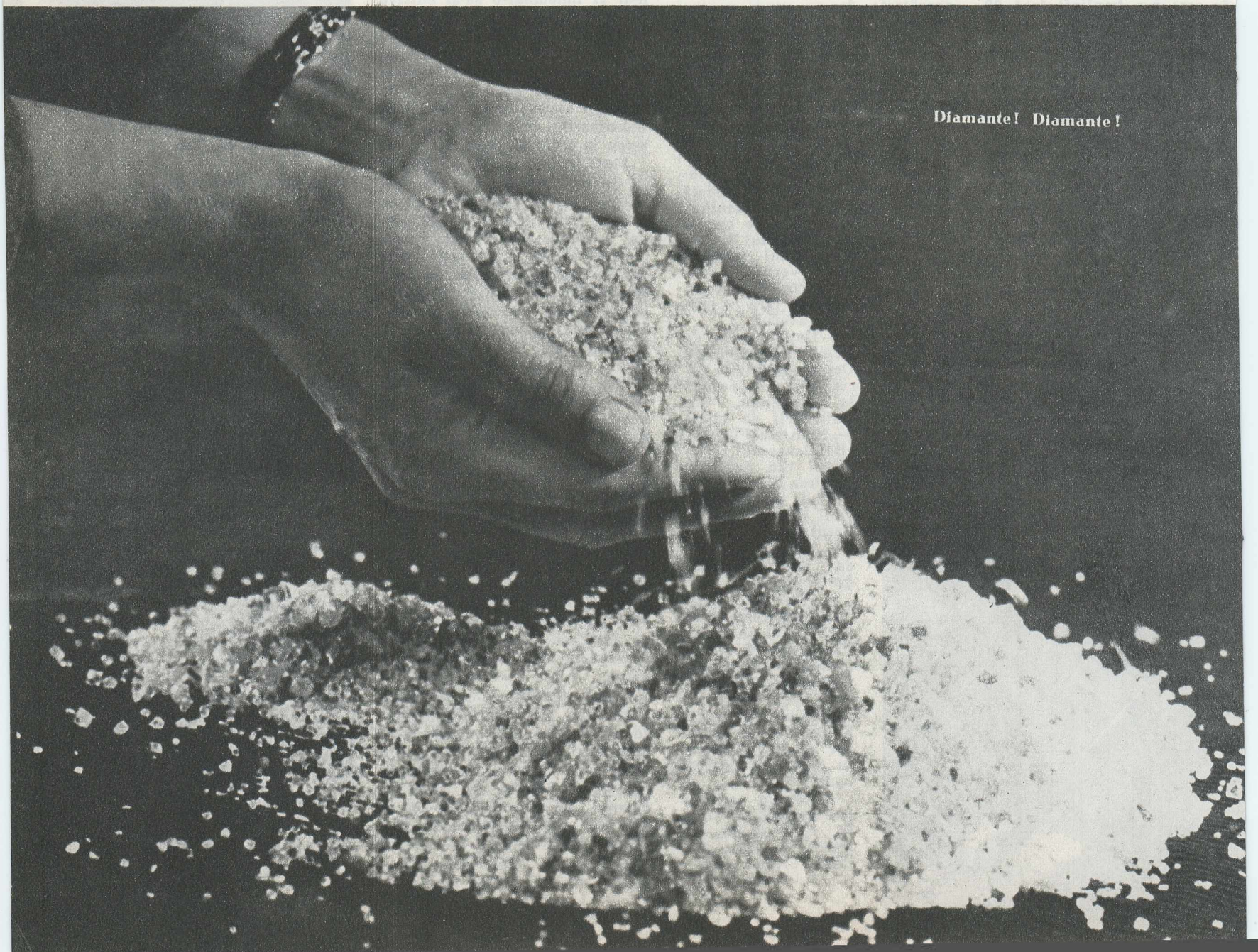

Un document : inceputurile oraşului Mirnii, viitor mare centru industrial al taigalei lakute.

În căutarea pietrei miraculoase..

TAIGA - ÎMPĂRĂȚIA PIETREI MINUN

de I. PURCARU

Diamante! Diamante!

Diamante! Diamante! Am mai auzit strigătul acesta. Negrul din Congo l-a rostit cu blestem. „Piatra care arde ca focul“ era robia neamului său. Strigătul de triumf al „trotters“-ilor, curmat adesea de suierul unui glonț nevăzut. Strigătul catifelat de plăcere al femeii din lumea mare: degetul ei, mîngîiat de licărul cald, întorcea ultima filă a acestui roman sîngeros.

Diamante! Diamante! Blestem pentru cei mulți, putere și desfătare pentru cîțiva.

... Dar nu de mult, strigătul acesta a răsunit pe cu totul altfel de ton.

AVENTURI ÎN TAIGA

S-a întimplat în taiga, într-o noapte. Ardea focul în coliba vînătorului Ilia. Bătrînul vînător avea musafiri: o echipă de geologi din Leningrad.

Expediția, condusă de Grigori Fainștein, străbătuse mii de kilometri prin taigaua iakute. Era iarna lui 1949-1950. Termometrele cu mercur înghețaseră (60 de grade sub zero!), pinii și zadele seculare se zidiseră cu omăt, ca niște cetăți invincibile, sub cerul livid al extremului Nord. Munții dormeau cu genunchii la gură, sub șubele albe ale oilor cerului; peste riuri planau cețuri albastre, groase, opace, ca niște imense foi de cort prin care nu se filtra niciodată lumina; muzica pădurii era doar suierul vîntului. Iarnă siberiană, prin care geologii răzbătuseră cu prețul a nenumărate eforturi. Totul se petrecuse ca într-o carte de aventuri. Bărcile lor se opreseră acum la țărîmul fluviului Viliui, căci cataractele de la Ulahan-Han le închideau trecerea spre adîncul taigalei.

Căutau diamante. Din 1947, zeci de expediții sovietice scoțeau după diamantele Nordului. Diamantele prevestite de Lomonosov („...închipuindu-ne timpurile cînd în Nord viețuiau elefanți, precum și plante ale ținuturilor din Sud, nu ne putem îndoi că s-au format aci diamante“) și de savanții sovietici A.P. Buröv, V.S. Sobolev și V.S. Trofimov, care demonstraseră că platourile dintre Lena și Ienisei se înrudesc geologicește cu munții diamantiferi ai Africii.

Primul diamant fusese descoperit în 1948, în rîul Nijniaia Tunguska. Dar de atunci, nimic... Oare privești cataractele Ulahan-Han va fi unicul final al acestei călătorii?

În colibă, la foc, oaspeții ascultau cu frunțile încrețite flecăreala bătrînului vînător, bucuros că are cu cine să-și aline uritul: — Pe aici — spuse el — o pescăriță a găsit un diamant...

Mai departe, evenimentele s-au succedat vijelios. Trei zile și trei nopți geologii au stat ca pe ghimpi — „căci numai după ce va apune luna de trei ori îi veți vedea casa pe malul drept“ — și peste curentul impetuos al Ulahan-Hanului speranța le-a trecut bărcile ca pe niște fulgi. Dar casa pescăriței era dărăpănată, pustie; cuiub de șoareci și păianjeni de taiga, „mari cit niște broaște țestoase“ (... după cum a declarat, mai tirziu, unul dintre membri expediției, corespondentului unui ziar apusean. Din motive pe care le veți afla în capitolele următoare, omul a scris șapte coloane de ziar despre „păianjenii-țestoși din Iakuția“, iar despre diamante — exact patru rînduri). Însă cum orice geolog e în felul lui un detectiv, un Holmes cu casma și aparate de carotaj — oare nu trăiește toată viața pentru enigme? Grigori Fainștein și tovarășii lui au cotrobăit adînc cotloanele casei și au descoperit... nu, nu doritul miracol, ci cîteva plăci de sticlă cu finețe tăiate: așadar, pescărița avusese un diamant!

... Și cînd a prins să cînte krasnoșeika — privighetoarea Siberiei verzi — leningrădenii numărău 22 cristale diamantine culese din albia fluviului Viliui.

URMAREA AVENTURILOR DIN TAIGA

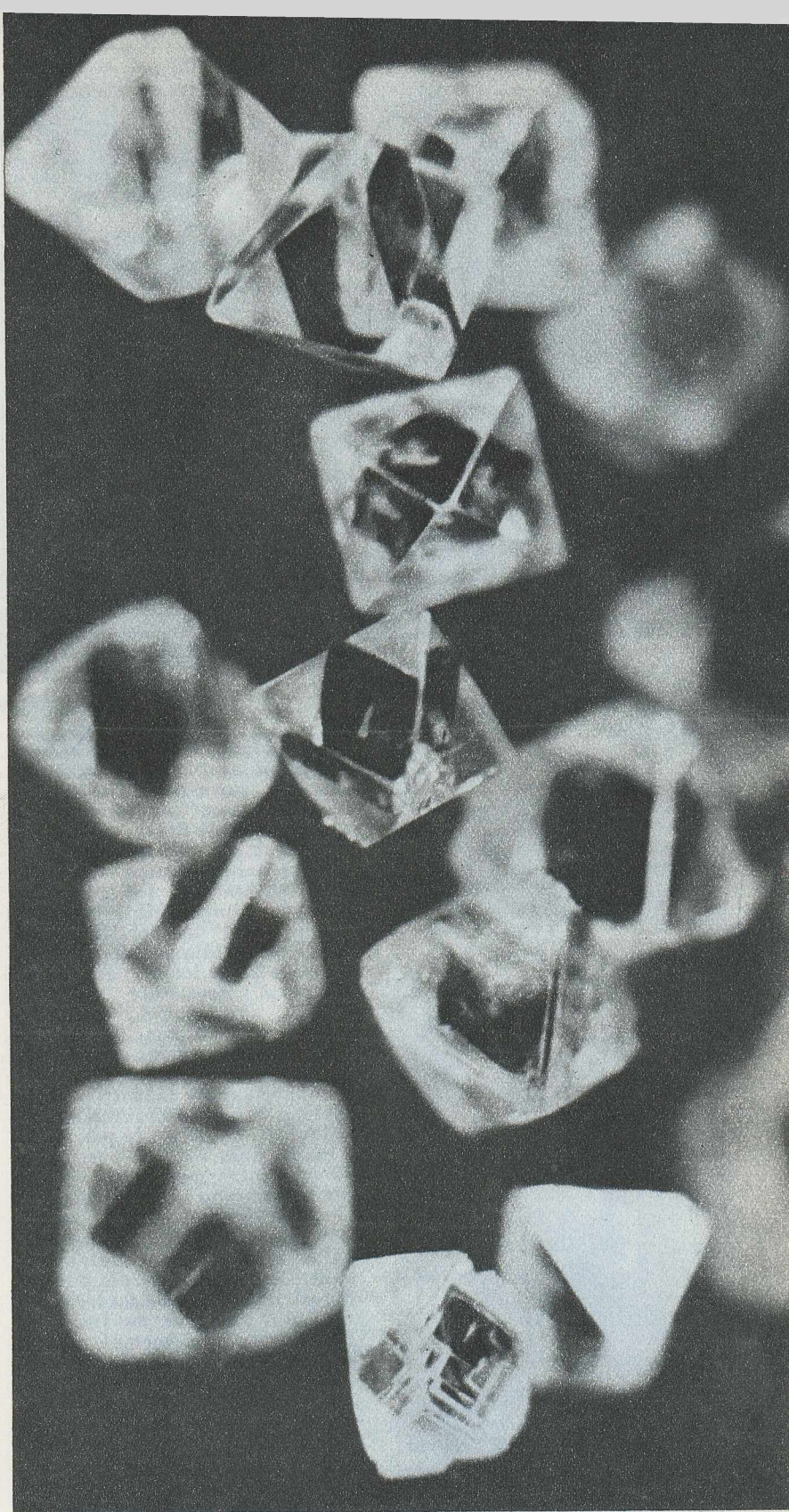
1954: geologul Larisa Anatolievna Popugaeva anunța primul zăcămint de diamante iakute. 1955: 20 de zăcăminte pe valea lui Marha, afluentul lui Viliui; la 1.200 de kilometri spre sud se inaugurează orașelul geologic „Mirnii“, care rivalizează cu cele mai bogate sipe de nestemate ale planetei și care ajunge repede faimos (nu uitați că ne aflăm în Siberia, unde totul capătă proporții urieșesti!) pentru exemplarele sale de 32 carate. 1956: diamante dincolo de cercul polar! O regiune diamantiferă de 3.000 km lungime. Cele mai

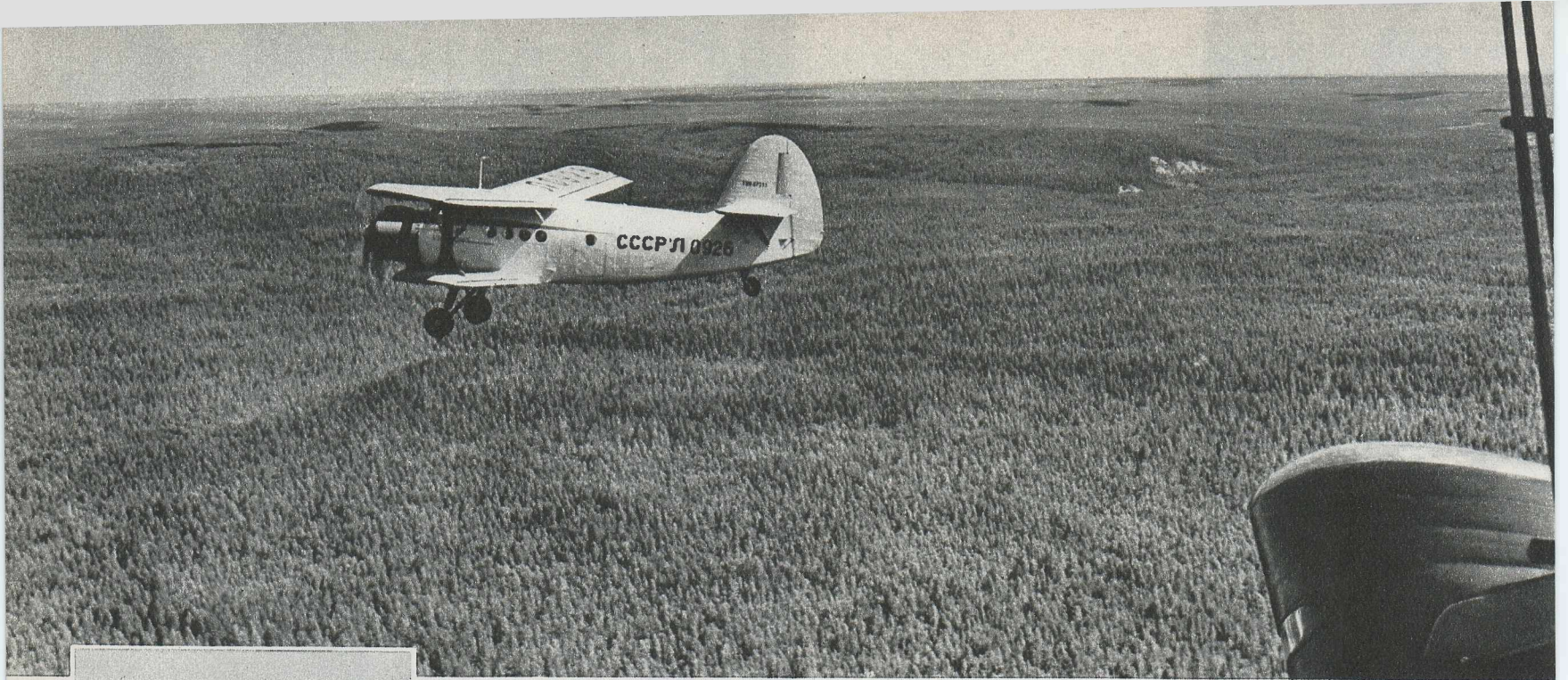
Atenție... Încordare... Emoție... Inginerul Ivan Elmanov (dreapta) și maistrul șef Vasili Trofimov cercetează o probă de minereu diamantifer.

Diamantele descoperite la Mirnii (a căror strălucire o puteți ghici și din fotografiile) numără adesea pînă la 32 carate. Notați, în plus, că în Iakuția se află cele mai întinse regiuni diamantifere din lume.

Feodor Kupcenko e un vechi căutător de diamante. El a străbătut mii și mii de kilometri prin taiga. Acum lucrează la explorarea zăcămintului „Sputnik“, unul din zecile de zăcăminte din pădurile Nordului.

Peste oceanul verde al taigalei, avionul e singura legătură cu „țara“.

aripă pădurile suferinței din Congo. A ciocănit apoi la ferestrele marelui (super-marelui) trust al diamantelor „Anglo-American Corporation of South Africa“, și marele stăpîn, dl Harry Oppenheimer, care se bucură îndeobște de o sănătate de fier, în ziua aceea s-a simțit teribil de prost.

Nu există leacuri la boala asta... Căci diamantele, indiferent de locul lor de baștină, își păstrează nealterate virtuțile. Rămîn, adică, de 1.000 de ori mai dure decît cuarțul, de 150 de ori mai dure decît corindonul. Au, adică, aplicații copleșitor de importante în industria lumii, sporind de circa 10 ori randamentul forării pușurilor de petrol sau a rocilor dure, ridicînd pe o treaptă superioară metalurgia și producția maselor plastice, confecționarea sîrmelor fine și a aparatelor de mare precizie. S-a calculat că S.U.A. fără diamante și-ar pierde jumătate din puterea industrială. Că fabricarea armamentului s-ar face de 16-12 ori mai încet... Și tocmai floarea aceasta rarisimă — „marfă strategică“, interzisă exportului în țările „roșii“ — crește la dimensiuni tropicale tocmai acolo, atentînd la somnul d-lor Oppenheimer, Morgan, Rockefeller...

O binecunoscută presă apuseană și-a pus la bătaie toate puștile de lemn și săbiile de mucava colorată. Șapte coloane de ziar despre păianjeni-țestoși și cîteva rînduri la modul: „Ah, da, s-au descoperit pe-acolo și ceva diamante“... Numai că dl Harry et Comp., ba chiar și unele persoane mai simple, au strîmbat acru din nas, diamantele nefiind totuși bricege sau ouă de stîrc. Și-apoi e vorba de cele mai bogate cîmpuri de diamante din lume! Și nu numai cele mai bogate, dar de o calitate superioară celor din Congo belgian. Și asta după opinia unor cunoscuți specialiști ai Americii! Placa a trebuit renovată. Păianjenii Iakuției s-au transformat în balauri:

„Nici păsările nu pot ajunge acolo!“, „Diamantele rusești se află în locuri cu totul inaccesibile!“, „Diamantele rusești vor apărea pe piața mondială abia în secolul XXI!“

— Pofțiți la Almazograd! — au răspuns sovieticii.

Simplu, zîmbind, așa cum numai ei știu s-o facă.

ALMAZOGRAĐ, ORAȘUL DIAMANTELOR

Aici a fost cîndva un sat de vînători, pe nume Votuobi. Un sat cu cîteva izbe acoperite cu cetini. Jur-împrejur se revărsa nestăvilită pădurea... Aici au fost descoperite diamante. Aici a fost descoperit zăcămintul „Mirnii“, cu diamantul „Jubiliar“ de 32 carate; pietricelele de diamant se lipeșc aci de cauciucurile camioanelor și Almazograd (almaz=diamant) e un oraș care-și bizuie frumusețea pe efecte de alb și gri.

N-a fost ușor să defrișezi pădurea, aici, unde numai heli-copterul putea răzbate; nici să împlîniți în pămînt albul noilor locuințe și în cer fumul sur al marilor coșuri industriale; dar cine se mai gîndește astăzi la asta? E surprinzător doar atunci cînd, să zicem, după ce ai bijblit zile și nopți prin întunericul dens, egal, al taigalei, dai de luminile fluorescente ale clădirii cu două etaje în care-i instalat trustul „Iakutalmaș“, la poarta orașului. Se-nmulțesc casele de cărămidă lîngă „bătrînele“ corturi ale geologilor, avionul poștal vine zilnic (aducînd, printre altele, cele 1.000 de ziare abonajilor), e coadă la cinema, la sovietul local se discută despre amenajarea unor sere pentru legume. La 1.000 de kilometri de Iakutsk, oamenii trăiesc și muncesc ca în orice oraș de pe lume.

În jur, pădurea trosnește și strigă pînă la zeci de kilometri în întunericul verde, jupuită de ferăstraie, luată-n coarne de buldozere negre. Deja o spîtecă o șosea asfaltată care leagă „Mirnii“ cu țara. Acum se face loc pentru Almazogradul lui 1965, viitoarea metropolă de pe valea lui Viliui (care-i numai unul din „orașele diamantelor“, răsărite cu duzinele în anii din urmă). Se vor extrage minunatele pietre și de pe valea Munei, a Olenekului etc.; noi magistrale vor împărți taigaua și tundra, iar pe țărnul fluviului Lena se va turna-n granit un mare port mecanizat, imaginea corăbiilor încărcate cu diamante depășind, astfel, zarea de abur mirific a basmului. Căci planul septenal prevede, pentru 1965, o producție a diamantelor

de 15-16 ori mai mare decît cea a anului 1958, ceea ce va duce la o vastă aplicare a diamantelor tehnice în industria constructoare de mașini, în lucrările miniere și geologice, în nenumărate domenii industriale care hotărăsc înflorirea vieții economice sovietice. Producția de diamante a Uniunii Sovietice va satisface nu numai nevoile ei interne; strălucirea lor se va răsfrînge asupra întregului lagăr socialist, fertilizîndu-i bunăstarea, puterea.

...Și zi de zi îndepărtata Iakuție își desface tot mai larg sipetul comorilor. Și roca de un verde mat a „kimberlitului“, numit așa după orașul sud-african Kimberley, unde s-au dezgropat primele diamante, e spălată; supusă unei prime selecții în mașini speciale, supusă apoi verdictului definitiv al „selecției Roentgen“, într-o cameră cu ferestre drapate și cu un ecran pe care plouă cu raze — final spectaculos, ca la orice poveste cu diamante — și dincolo de ecran curge pe benzi transportoare, concentratul de minereu, concentratul cu nădejdi și mistere...

Intr-un birou al lui „Anglo-American Corporation of South Africa“ domnul Harry Oppenheimer înghite o pilulă calmantă... Degeaba!

Mirnii. Instantaneu de la o fabrică de înobilare a diamantelor: tehnicianul Vi. Novikov și operatoroa Lidia Șulga reglează aparatul Roentgen care va semna piatra prețioasă în conglomeratul de minereu.

„Bun venit în orașul diamantelor!“ Populația lui Mirnii crește zi de zi.

mari cîmpii de diamante din lume, a căror strălucire umbrește toate celebritățile genului — și Congo belgian, și Uniunea sud-africană, și India, și Brazilia! — și nu numai la propriu!

Cercetătorii Iakuției și-au zvirilit șepcile-n sus, aclamînd noua bogăție a patriei sovietice.

ALARMĂ LA „ANGLO-AMERICAN CORPORATION OF SOUTH AFRICA“

Țîșnită din întunericul pădurii iakute, vestea a zburat spre toate zările lumii. A atins cu o

Studentii pe scenă

Cu cîtiva ani în urmă, Naționalul clujean recomandă publicului un tînăr dramaturg debutant și o nouă piesă originală. Piesa se numea „Noptile tăcerii”. Autorul: Teofil Bușecan. Dramatismul surd, intens, pe care îl anunța titlul, era confirmat de faptele acestei piese inspirate din viața de azi a satului nostru. A doua piesă a lui Bușecan, „Conștiința furată”, aborda lumea minerilor, și același teatru clujean a făcut-o cunoscută publicului. Aflăm acum despre intențiile tînărului scriitor de a da o nouă piesă, închinată celei de a 15-a aniversări a eliberării țării.

— Nu mai e vorba de intenții, ci de un fapt împlinit — ne-a dat replica interlocutorul. Titlul provizoriu al piesei pe care am scris-o e „Om peste bord”, dar îl voi schimba, cred, căci nu răspunde decât aproximativ intențiilor textului.

— Titlul de care vorbiți are o rezonanță marină. Oare după ce ați ieșit din universul subteran al minerilor v-ați oprit la... nivelul mării, povestindu-ne întâmplări petrecute pe vreun vas?

— Nicidcum. Piesa mea aduce pe scenă studenți din zilele noastre.

— Interesant și oportun, mai ales: ați intrat într-un mediu în care dramaturgia noastră a pătruns pînă acum cu oarecare timiditate. E deci o lucrare legată de problemele strict actuale ale tineretului nostru universitar?

— Am intenționat să fac o piesă actuală, e drept, o piesă a zilelor noastre, dar am acordat „actualului” o accepție mai largă decât cea a evenimentelor petrecute în trecutul foarte apropiat. Acțiunea se petrece în 1946-1947 și, fără a pretinde a fi o cronică a vieții studentești din acei ani, sper să poată aduce o imagine a luptei pe care studenții comuniști au dat-o atunci în universități împotriva reacțiunii care căuta cu înverșunare să-și mențină pozițiile pe plan ideologic și politic.

— E o dramă?

— N-aș putea spune. Nu e de fapt nici dramă, nici comedie, ci are elemente și dintr-un gen și din celălalt, așa cum se împletesc, de altfel, și în viață. Am construit piesa dintr-o suită de tablouri care se petrec alternativ, în prezent și în trecut, vreo 14 sau 15 la număr, care cer dese schimbări de decor, fapt ce o apropie oarecum de formula unui scenariu cinematografic.

— Vom păstra, din text, imaginea unor tineri reprezentativi pentru epoca noastră?

— Mă rog, eu aș dori-o. Figura centrală a piesei este Mihai, student la arte

Interviul "FLACĂRII"

CE LUCRĂRI PREGĂTIȚI? PENTRU 23 AUGUST!

Fotografii de I. MICLEA

plastice, un tînăr cinstit, modest, talentat, pe care tutela muncitorului comunist Șoituț (Mihai era orfan de mic) îl crește într-o atmosferă sănătoasă și îl formează ca atare. Dragostea lui pentru Maria, o fată cu o existență dubioasă, unealtă a unor cercuri reacționare, e pe cale de a-l... Dar nu, dă-mi voie să păstrez „secretul” desfășurării acțiunii. De altfel, sper că Naționalul clujean să reprezinte piesa în cinstea lui 23 August. O veți putea vedea atunci.

— Așteptăm, deci premiera.

În satul ardelenesc de azi

Atelierul pictorului Bene Iosif e în plin centrul Clujului. Dar de cum îi treci pragul, peisajul citadin se retrage discret, lăsînd loc izbucnirii năvalnice a culorilor rustice. Pe pereții atelierului, satul ardelenesc își desfășoară generos frumusețile și își prezintă oamenii în picturile și acuarelele artistului. Bene Iosif e un pictor al satului: de 30 de ani verile îl găsesc mereu cu șevaletul și paleta, fie în Daia, satul natal, fie în Sic, sat în prezent în întregime colectivizat. Ochiul artistului realist și adinc legat de viață știe să vadă esențialul: Bene Iosif a fost printre primii pictori care au adus pe pînza imagini ale noului din satul nostru.

Întrebării noastre, privitoare la lucrările pe care le închină aniversării patriei, Bene Iosif ne-a răspuns... plastic, indicînd cu un gest pînza de pe șevalet, la care tocmai lucra cînd intrasem.

— Mi-am numit tabloul „Primul la întrecere”. Nu știu dacă ațivăzută vreodată scena aceasta a întoarcerii acasă a țaranului colectivizat care a fost premiat, la raion, pentru animalul pe care l-a îngrijit și care a fost clasificat drept cel mai reușit. E un moment sârbătoresc, plin de exuberanță, în care se revărsă bucuria muncii răsplătite. Sentimentul acesta intens, ca și coloritul pe care îl oferă scena aceasta petrecută în soarele crud al amiezii, solicită din plin penelul. Încerc să o pun

pe pînza și să arăt astfel că într-un deceniu și jumătate de viață liberă s-au petrecut în viața țaranului nostru transformări pe care nu le-au adus înainte secole întregi.

Privesc tabloul de pe șevalet, cu contururi încă vagi, cu culori încă nedefinite, și simt cum intenția și emoția artistului se transmit privitorului, chiar din această fază a lucrării. Capul țaranului premiat, aflat în plin soare, e parcă aureolat de lumina interioară și de cea a razelor strălucitoare. Nevasta îl întâmpină mîndră și fericită, pruncul se repede să mîngie mînzul. Scena are viață, mișcare, sentiment.

— Cestălal tablou e aproape gata, mai am doar cîteva retușuri la el — continuă pictorul arătîndu-mi o altă pînza de mari dimensiuni. Am încercat să redau, prin aceste două brigăzi de femei aflate la strînsul fînului, sentimentul de demnitate și de încredere în forțele proprii cu care țărancă colectivistă merge azi să lucreze cîmpul. Vedeti, tocmai de aceea m-am oprit la momentul ce precede începerea muncii, cînd femeile se sfătuesc cum să-și împartă mai bine lucrul.

Apoi Bene Iosif mi-a arătat o mare suită de acuarele (tratate cu cea știință savantă a transparenței și fluidității culorii) pe care artistul o posedă, din care satul nostru nou apărea în nenumăratele-i și variatele-i fațete.

AU CUVÎNTUL CREATORII CLUJENI

Compozitorul Tudor Jarda dirijînd... mica orchestră a familiei sale.

— Cam asta-i totul — a conchis pictorul cu modestie.

O nouă operă romînească

— Nu cere muzicianului să spuie vorbe. El zice muzică. Cînd oi găta cantata mea pentru 23 August, ați vorbi cu ea. Adică ea o să-și zică melodia și dumneavoastră ați scrie pe hîrtie ce-ați crede. C-asta-i treaba ziaristului...

Am rezistat, totuși, refuzului (formulat într-un irezistibil grai ardelenesc) cu care compozitorul Tudor Jarda a răspuns la început intenției noastre de a-i lua un interviu. Aflasem la Opera romînă că nu de mult avusese loc o primă audiție — cu pian — a unei noi lucrări lirice romînești, inspirată din romanul „Neamul Șoimăreștilor” de M. Sadoveanu, al cărei autor era Tudor Jarda. Știam că lucra mai de mult la opera aceasta și că se străduise mult s-o termine, în așa fel încît Opera să-i poată prezenta premiera în cinstea lui 23 August.

— Totuși, v-am ruga să ne spuneți cîte ceva despre această lucrare a dv. O nouă operă romînească este un eveniment în viața noastră muzicală și cuvîntul autorului ei nu este lipsit de interes pentru cititori, ba dimpotrivă!

— Ce-aș putea să vă spui eu? Doar atît: că am vrut să dau poveștii aceleia din bătrîni, petrecute prin veacul 16-17, pe vremea cînd iobagii erau amarnic împilați de boieri, o tra-

Pictorul Bene Iosif în atelierul său.

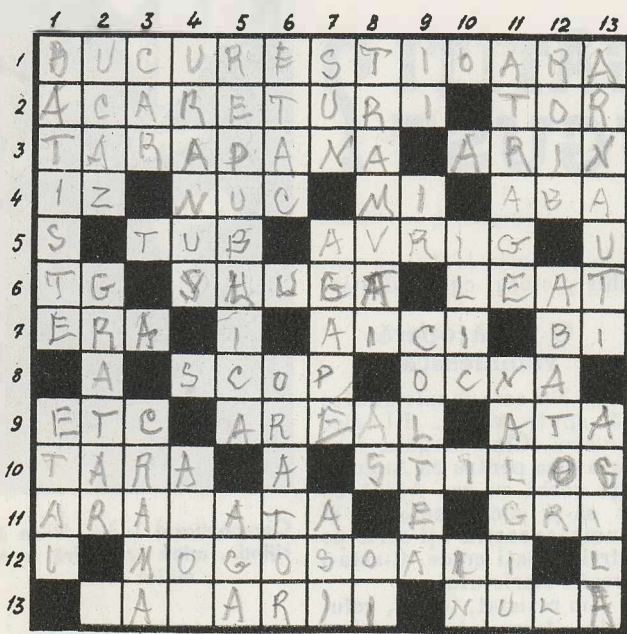
tare muzicală actuală; că am vrut să cînt lupta pentru libertate și dragoste de față a poporului nostru. Cam atît. Sau poate încă o vorbă: mi-ar merge la inimă dacă vreunul din corurile operei ar ajunge să fie cîntat de corul din Leșu, ori de altul din alt sat. Am folosit, de altfel, intonația populară în întreaga operă.

Știam mai de mult că ani de-a rîndul, Tudor Jarda a mers cîte o lună-două pe vară în comuna Leșu și s-a ocupat stăruitor de corul și orchestra de fluierași din sat, în așa fel încît la mai multe din concursurile republicane ale căminelor culturale, formațiile acestea au primit premii. Iar cînd se nimește la Cîmpia Turzii (pentru ai cărei muncitori a scris „Cantata oțelului”), ia un instrument oarecare din mîna vreunui localnic și cîntă cu ei în orchestra de amatori. Legătura aceasta directă cu poporul și muzica lui, l-a făcut pe compozitorul și profesorul universitar Tudor Jarda să creeze o muzică accesibilă, cu un conținut bogat în idei, plină de sinceritate și spontaneitate, să asigure lucrărilor lui un limbaj muzical național. Noua sa operă, scrisă pe libretul lui Ilie Balea, impresionează tocmai prin aceste trăsături, prin scriitura polifonică a părții corale (să relevăm că, în economia muzicală a operei, corurile ocupă un loc masiv, ele fiind exponentul activ al poporului), prin vigoarea expresiei muzicale. Tudor Jarda ne-a mai mărturisit că în viitorul nu prea îndepărtat ne va da o nouă lucrare: intenționează să scrie o operă de actualitate, inspirată din piesa „Noptile tăcerii”.

Sanda FAUR-DIMA

Cuvinte încrucișate

PRIN BUCUREȘTIUL DE ALTĂDATĂ

ORIZONTAL: 1) Gîrlă care izvoră din Grădina Icoanei și se vărsa în Dimbovița aproape de podul Șerban Vodă. 2) Imobile — Prejudiciu. 3) Moartea statului din București de altădată — Anin. 4) Gust particular — Pom — Nota trei! — Postav gros țărănesc. 5) Teava — Stradă veche din București (raionul 23 August) ce poartă numele localității natale a lui Gheorghe Lazăr. 6) Tîrg diminuat — Omul de serviciu al boilerilor de pe vremuri — Anul încorporării în armată (od.). 7) În cea pe care o trăim noi, Bucureștiul a căpătat un nou chip, modern, civilizat — În acest loc — Prefix pentru doi. 8) Tel — Mină de sare. 9) Și celelalte — Fantezist — Fir.

10) Inima ei este Bucureștiul — Pentru prigonit roibul, 11) Expusă — Cenușiu. 12) Calea Victoriei pe cînd se numea pod. 13) Buruleni maidanelor bucureștene în limbajul lui Anton Pann — Fără valoare.

VERTICAL: 1) Stradă pe care o traversa odinioară Bucureștioara unde veneau femeile să bată rufe, fapt ce i-a dat numele pe care-l mai păstrează și azi — Cat. 2) Decret țarist — Nelipsit în peisajul... culinar al Bucureștiului de altădată. 3) Vehicul rural — Pivnița pentru vinuri. 4) Planetă descoperită în anul 1781 și care a dat numele unei străzi bucureștene (raionul V. I. Lenin) — Recif de corali. 5) A fost proclamată la 30 Decembrie

1947; numele ei îl poartă o piață centrală, un mare bulevard și un cinematograful din Capitală (pl.) — Prefectul poliției în vechiul București. 6) Dormitorul bunicii — Vorbitor. 7) Apăs pe buton — Reuniri prietenești — Frunțași. 8) Vehicul pentru transportul în comun, a cărui concesionare constituia cîndva o bănoasă și scandaloasă afacere speculativă pentru clica iiberăla brătenistă — Primul pe concurs — După legendă, primele... locuitorii ale Bucureștiului. 9) Cămăși țărănești — Alifie — Vestitul turn al Bucureștiului, una din poadoabele de altădată ale Capitalei noastre, ruinat de cutremurul din 1802 și dărîmat complet în 1888 de edilul burghez incapabil să înțeleagă salvarea acestei comori arhitectonice. 10) Vestă țărănească împodobită cu găitane — Plantă textilă. 11) A exercita putere magnetică — Porecla lui decembrie la vechii bucureșteni. 12) Cal cu părul roșcat — Întreprindere aparținînd industriei alimentare, care a dat numele ei unui întreg cartier din sudul Bucureștiului. 13) Străjuiau la porțile boieresti în Bucureștiul de pe vremuri — Sprintenă.

DEZLEGAREA JOCULUI DIN ISTORIA CELOR TREI INTERNAȚIONALE

ORIZONTAL: 1) William Z. Foster. 2) Intil Mai — Apăra. 3) Lt — N — Imma — Arac. 4) Hemel — Amperi. 5) Erbare — E — Rt — Mo. 6) Ln — Londra — Alep. 7) Măceș — Uw — Acolo. 8) Tr — I — Nai — U — Cr. 9) Kienthal — Sss — T. 10) Aomi — Ard — T — Alu. 11) Ln — Cine — Zetkin. 12) Pașionaria — Eni. 13) Ala — Do — Om — I. — Cs. 14) Karl Liebknecht.

De vorbă cu medicul

IGIENA SARCINII

Vitoarea mamă trebuie să știe că viața și sănătatea copilului depind în foarte mare măsură de ea; de aceea trebuie să acorde igienei sarcinii o importanță deosebită. Femeia însărcinată trebuie să fie cunoscută cel mai din vreme, din luna a II-a, a III-a, de medicul și de moașa din raza domiciliului ei, pentru a fi luată în evidență. Prezențindu-se lunar (și la nevoie chiar mai des pentru control), se va putea urmări felul cum evoluează sarcina, controlîndu-se tensiunea arterială, făcîndu-se examenul urinei, analiza sîngelui, examenul plămînilor, determinîndu-se Rh-ul etc.

Un loc important în igiena gravidei îl ocupă băile și dușurile calde, făcute la 2-3 zile. Băile reci, precum și scăldatul în rîu sau în mare sînt interzise. Ingrijirea pielii — tratamentul foliculitelor, abceselor, furunculilor, nu trebuie neglijate, dat fiind că fiecare focar purulent poate fi punctul de plecare al unor infecțiuni.

Aerul, soarele, lumina sînt factori foarte importanți în igiena generală a sarcinii. Mișcările zilnice sînt necesare, de asemenea, pentru buna funcționare a circulației și digestiei. Sînt interzise: înotul, ciclismul, schitul, călăritul, iar munca va fi făcută cu măsură, evitîndu-se eforturile prea mari mai ales în ultimele luni.

În ce privește somnul femeii gravide, el trebuie să fie de opt ore în cursul nopții și de cel puțin o oră în timpul zilei.

O importanță considerabilă o are alimentația corectă. Fără să se supraalimenteze, gravida trebuie să mănînce mai des și în cantități mai mici (4-5 mese pe zi, la ore regulate). Alimenta-

ția trebuie să fie compusă din alimente proaspete și cel mai variate. Astfel, se recomandă: legumele, salata verde, spanacul, fasolea uscată, lîntea, fructele, galbenusul de ou, carnea de vită proaspătă, carnea de pasăre, peștele proaspăt, laptele și derivatele sale, făinoasele, alimentele dulci, apele minerale. Iarna, la recomandarea medicului, este bine ca alimentația gravidei să se completeze cu vitamina administrată. Din alimentația gravidei trebuie eliminate alimentele conservate, fermentate, prea sărate, mîncărurile grase, precum și cele cu rîntaș, ardeii sau piperate.

Gravida cu sarcina în evoluție normală cîștigă în greutate aproximativ un kilogram pe lună. La o creștere în greutate mai mare decît aceasta, trebuie sesizat medicul.

O deosebită grijă în cursul sarcinii va fi acordată danturii. Multe femei gravide constată apariția de carii dentare; acestea se infectează ușor, constituind focare de infecții. De aceea ele trebuie neapărat tratate.

În ce privește îmbrăcămîntea femeii gravide, ea trebuie să fie largă, ca să nu împiedice nici circulația sîngelui, nici respirația și nici creșterea fătului. Rochia este cea mai comodă îmbrăcămînt în timpul sarcinii. Iar-tierele rotunde vor fi evitate, deoarece stingheresc circulația sîngelui. Încălțămîntea va fi comodă, cu tocuri joase.

Atunci cînd se apropie momentul nașterii, femeia însărcinată va fi îndrumată spre maternitate sau spre casa de naștere, fiindcă numai aici i se poate asigura o naștere în cele mai bune condițiuni.

SFATURI PRACTICE

SECRETUL DINȚILOR FRUMOȘI

Colega mea de birou, Sanda, are o dantură foarte frumoasă. Nici un dinte lipsă, nici unul îngălbenit sau imbrăcat, nici unul înlocuit cu proteză. Și n-am auzit-o nicodată plîngîndu-se că și-a pierde prea mult timp la dentist, cum le aud pe cele mai multe dintre cunoștințele mele și cum eu însămi mă plîng cîteodată.

Întro zi am întregat-o:

— Cum faci, draga mea, de-ți păstrezi această minunată dantură? Ai descoperit oare secretul longevității dinților?

Sanda a zîmbit cu tot șirul ei de dinți ca perlele și mi-a răspuns:

— Nu fac nimic altceva decît să-mi îngrijesc cu atenție. Sau, mai bine zis, nu-i neglijez niciodată.

— Ce înseamnă a-i îngriji? Că doar aceasta e în obiceiul oricărui om civilizată! Și, totuși, mulți, foarte mulți oameni civilizați se trezesc la un moment dat cu proteze.

— Depinde ce înțeleg ei prin îngrijire. A-i spăla în fiecare zi cu periuța și a te duce la dentist cînd nu mai poți suporta durerea — cum se face în majoritatea cazurilor — înseamnă prea puțin pentru buna întreținere a dinților. Insuși spălătul dinților nu trebuie redus la folosirea oricărei periuțe și a aceleiași paste. Periuța trebuie să fie aleasă cu mare atenție și să fie scoasă din uz imediat ce i s-a înmuiat părul, iar pasta trebuie din cînd în cînd schimbată — pentru a evita obiș-

nuirea gingiilor cu ea — și alternată cu bicarbonat de sodiu și cu alte prafuri indicate să curețe depozitele de piatră de pe dinți. Cel mai simplu și mai eficient este praful de pesmet — adică din pîine uscată și pisată. Cel puțin de două ori pe săptămîna dinții trebuie spălați cu un asemenea praf.

Dar cel mai important lucru — a adăugat colega mea cu dinții frumoși — este să depistezi la timp cariile și să le tratezi fără întârziere. Eviți astfel nu numai extracția dintelui, dar și pericolul abcesului, durerile, coroana, și, mai ales, pierderea timpului cu tratamentul îndelungat la dentist. Pe lingă că mă seziesc de cea dinții senzație de durere la cald sau la rece — primul semn al cariei — și alerg la dentist fără să pierd o zi, eu îmi fac din șase în șase luni un control general al danturii. Să nu-ți închipui deci că eu nu mă duc la dentist. Ducîndu-mă însă la primul semn de durere și la controlul bianual, cariile sînt sint plomate pe loc, fără să fiu obligată a urma tratamentul preliminar al pansamentelor, care-ți rîspete alina timp. Și încă ceva destul de important pentru menținerea danturii frumoase: evițînd tratamentul, eviți și eventuala extirpare a nervului, a cărui lipsă duce cu timpul la îngălbenirea și pătarea dintelui.

Iată dar secretul dinților frumoși ai kolegei mele. E oare alt de greu s-o imităm?

JOSIANA

Invazie de cîrăbuși în R.F.G.

Mai agresivi ca oricînd, cîrăbușii s-au năpusit asupra unei regiuni destul de întinse din R.F.G., provocînd pagube însemnate. Nu se mai putea circula pe șosele de mulțime cîrăbușilor care se izbeau de parbrizele automobilelor. Nici mai mult, nici mai puțin de 5.000 de kilometri pătrați au trebuit să fie imbibafați cu diferite otrăvuri care să vină de hac păgătorilor. Luptînd eroic, cîrăbușii au reușit, înainte de moarte, să-și deponă ouăle. Numărîtoarea ulterioară a stabilit existența a circa 30 de larve pe metru pătrat.

O COLECȚIE ORIGINALĂ

Vladimir Serebriakov, decanul schiorilor sovietici, a fost campion al Rusiei în anii 1917, 1919 și 1922 la proba de 30 km.

De mai bine de 50 de ani, Serebriakov adună tot ce are vreo legătură cu sportul său favorit.

Colecția sa cuprinde toate varietățile posibile: schiuri de viteză, de fond, de munte, obișnuite, militare — în total mai mult de 150 modele. Ea cuprinde, de asemenea, primele modele de schiuri rusești, apărute în secolul al zecelea și al unsprezecelea. Printre piesele din această colecție sînt și schiuri care au aparținut celebrului explorator Fridtjof Nansen, care a făcut schimb cu modele rusești.

Colecția lui Serebriakov cuprinde și o bogată bibliotecă cu cărți de aceeași specialitate, precum și o fototecă care se referă la aceeași preocupare a bătrînului sportiv. Printre piesele din această fototecă se află și fotografiile primilor recordmeni sovietici, care au învins pe suedezi într-o întrecere la care a luat parte și Serebriakov. De curînd, originalul colecționar a predat colecția sa Institutului de cultură fizică din Moscova, pentru a fi pusă la dispoziția tuturor sportivilor.

La întrebările cititorilor

INFLUENȚA EXPLOZIILOR NUCLEARE ASUPRA CONDIȚIILOR ATMOSFERICE

Prin materialul de mai jos răspundem tovarășului Giurcă Ștefan din Rm. Vilcea, care se interesează de nocivitatea și de influența exploziilor nucleare asupra condițiilor atmosferice.

Despre nocivitatea exploziilor provocate prin experiențele cu armele nucleare s-a scris și continuă să se scrie în toate ziarele din lume. În susținerea tezei că aceste explozii dăunează foarte mult omului vin nu numai cei mai autorizați savanți ci și constatările rigurose exacte ale aparatelor de control științific, care arată creșterea îngrijorătoare a radiațiilor în diferite regiuni ale pămîntului. De aceea Uniunea Sovietică a și cerut în repetate rînduri încetarea acestor experiențe, ba la un moment dat le-a sistat unilateral, chemînd și statele apusene să facă același lucru. Dar S.U.A. și Anglia au refuzat să urmeze exemplul sovietic și ex-

periențele cu armele atomice și nucleare au continuat, avînd drept urmare creșterea cantității de strontiu 90 și de alte substanțe radioactive în atmosferă.

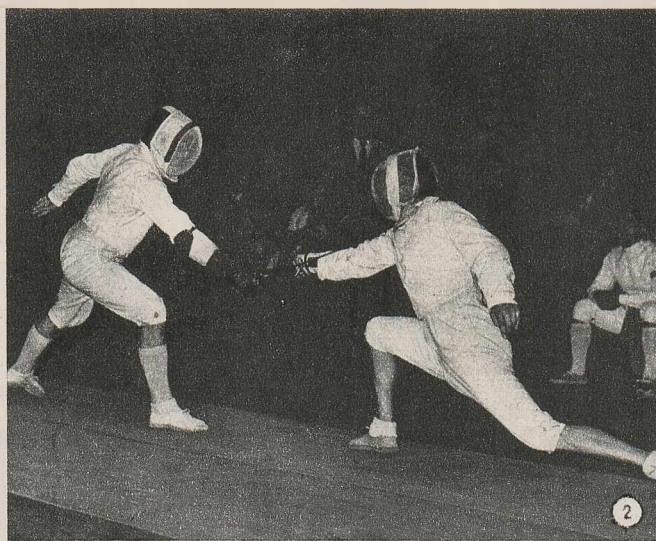
Dar în afara consecințelor existente ale acestor particule radioactive pe care oamenii le simt mai direct, se pare că exploziile nucleare duc și la perturbarea condițiilor atmosferice normale. Doi savanți sovietici, profesorii Skloski și Krasovski, comentînd ultimele informații furnizate de „Sputnik III” și de racheta îndreptată spre soare subliniază existența unei mari concentrații de particule încărcate cu electricitate în spațiul cosmic din apropierea pămîntului. Aceste particule, a căror putere atinge mai multe sute de mii de electroni-volți, sînt menținute în jurul planetei noastre datorită atracției exercitate de cîmpul ei magnetic.

„E suficient să aibă loc mai multe explozii nucleare la mare altitudine — afirmă cei doi savanți — pentru ca să se formeze enorme cantități de particule încărcate cu electricitate”. Pe de altă parte, e foarte posibil ca acești electroni, atrași de magnetismul pămîntului, să aibă influențe asupra fenomenelor atmosferice.

În orice caz, suspendarea experiențelor nefaste cu armele atomice și nucleare — de atîta vreme cerută de Uniunea Sovietică și de toate celelalte țări socialiste și foarte iubitoare de pace din întreaga lume — ar înălțura și urmările negative asupra fenomenelor atmosferice. Dimpotrivă, folosirea energiei atomice în scopuri pașnice ar putea face ca și aceste fenomene să fie influențate și determinate să servească omului.

1

2

3

1 Sala Floreasca a găzduit timp de 4 zile concursul internațional de scrimă R.P.R.-R.S.F.S.R. Din echipa de scrimă a U.R.S.S., câștigătoare a campionatului mondial, a făcut parte și Prudčkova, campioană a criteriului mondial de scrimă de la Paris, pe care fotoreporterul nostru a surprins-o într-un moment de relaxare.

2 În timpul unui salt, la proba sabie băieți.

3 Reprezentanta noastră, Olga

Orban, bine pregătită, a reușit să se claseze pe locul 1 la floretă fete.

4 Timp de două zile — duminică și luni — Stadionul Republicii din Capitală a găzduit un concurs athletic dotat cu „Cupa Victoriei” oferită de ziarul „Sportul popular”. Locul pe echipe și cupa pusă în joc au revenit reprezentanților clubului Dinamo-București. Fotografia prezintă un aspect din timpul cursei de 5.000 m plat, câștigată de C. Grecescu.

5 Duminică, Faur, portarul dinamoviștilor de la Bacău, a avut mult de lucru în fața atacanților feroviarilor. Iată-l și de astă dată încercând să oprească balonul, dar fără succes.

6-7 Două fotografii de la dramatica întâlnire de volei dintre Rapid și Dinamo pentru desemnarea echipei campioane pe anul 1959. În fotografia nr. 6, o fază din timpul meciului; fotografia nr. 7 surprinde o parte dintre susținătorii activi ai rapidiștilor. Printre aceștia remarcăm pe câțiva jucători ai echipei de fotbal: Matei, Neamțu, Dungu, Greavu, Todor.

Fotografii de Dan BÎRLĂDEANU și Romulus SCURTU

4

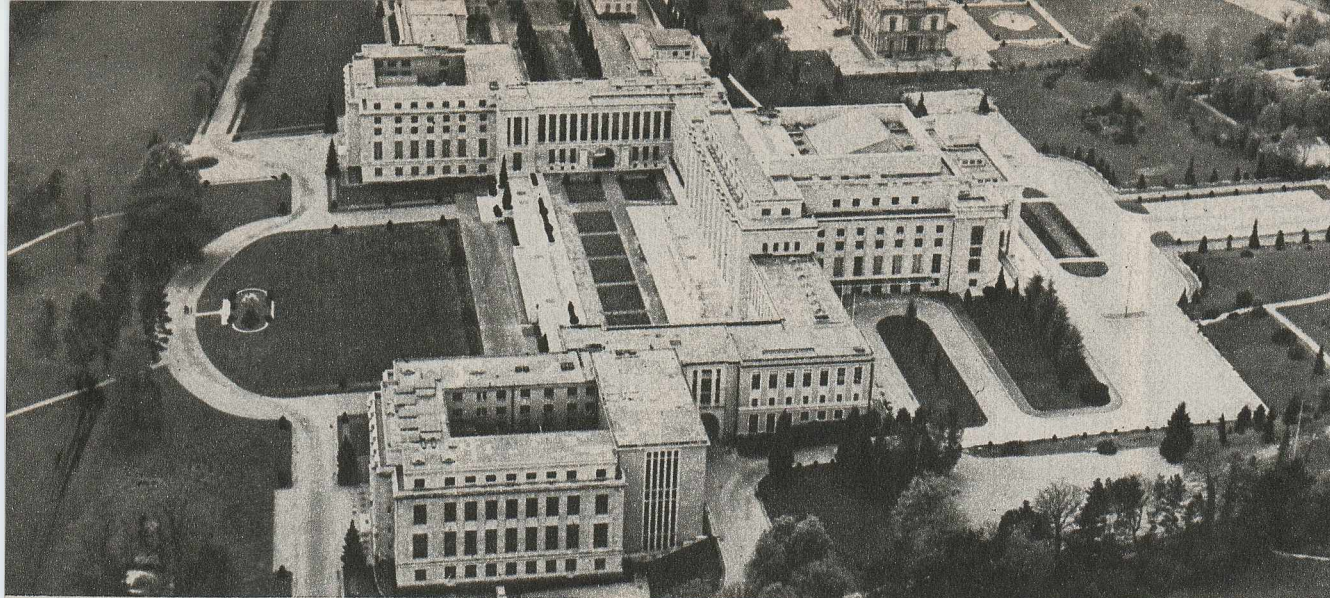
6

7

5

La închiderea ediției

GENEVA, MAI 1959

Cînd aceste rînduri vor vedea lumina tiparului, la Geneva vor fi terminate ultimele pregătiri în vederea deschiderii Conferinței miniștrilor Afacerilor Externe. Ca unul care am urmărit la fața locului ultima conferință asemănătoare — aceea din octombrie-noiembrie 1955 — îmi imaginez lesne unele aspecte ale forfotei dinaintea evenimentului. La Casa Presei, din preajma impunătoarei universități geneveze, se pun în funcțiune cabinetele de telefon, radio, telegraf, teleximprimatoare, belinografe; se verifică căștile ce fac legătura cu sălile conferinței de presă, reînvie — în jurul barului din sala centrală — Turnul Babel al sutelor de gazetari din toate colțurile lumii, care discută aprins, fac pronosticuri asupra șanselor Conferinței, unii sprijinind destinderea, alții născocind „bombele”, bombițele sau simplele torpile îndreptate împotriva ei. Vine apoi ziua sosirilor; pe aeroportul Cornavin aterizează rînd pe rînd uriașele păsări de argint, aducînd la Geneva pe șefii delegațiilor țărilor participante la Conferință. Și apoi, în clădirea albă a Palatului Națiunilor, în cele cinci minute rezervate fotoreporterilor și operatorilor cinematografici, se va înscrie pe peliculă momentul cînd miniștrii de externe ai celor patru puteri vor lua loc la masa rotundă.

Vor fi, de asemenea, reprezentate la Conferință Republica Democrată Germană și R.F. Germană; dar, în timp ce din partea R.D.G. cauza va fi susținută de ministrul Afacerilor Externe, din partea R.F.G. în sală se va găsi un funcționar superior, urmînd ca von Brentano, șeful diplomației vest-germane, să conducă delegația de la... hotel (și aceasta vorbește despre intențiile cu care reprezentanții vest-germani vin la Conferință!...).

Totodată, este bine și este drept ca la masa tratativelor să ia loc și reprezentanții Cehoslovaciei și Poloniei. Martirii Varșoviei și ai Lidice-ului și-au rezervat, prin jertfa lor, aceste locuri!

Așa s-a ajuns la Geneva!

Așadar, Conferința miniștrilor de Externe începe. Ea este doar

preludiul la întîlnirea șefilor de guverne, care va avea loc — să sperăm — în vară. Calea tratativelor Est-Vest a fost deschisă. Toată lumea știe că n-a fost ușor să se ajungă aici. Ani de zile, vrăjmașii colaborării internaționale au preferat atmosfere calde a tratativelor gheața „războiului rece”. Razele voinței de pace a popoarelor au reușit să străpungă straturile de gheață. Este înaintea de orice meritul Uniunii Sovietice, care a luat de multă vreme inițiativa convocării unei conferințe la nivel înalt. Este meritul guvernelor Uniunii Sovietice și ale celorlalte țări socialiste, care au indicat soluții înțelepte și realiste pentru cele mai arzătoare probleme la ordinea zilei. Ele au făcut să crească curentul de opinie în favoarea tratativelor. „New York Journal and American” arată deunăzi că pretutindeni în S.U.A. se face auzită cererea: „În jurul mesei tratativelor la nivel înalt!” Spre Casa Albă și Congres — arată ziarul — zboară scrisori și telegrame în care americanii de rînd scriu: „Jurați că fără nici un „dacă” și „poate” veți participa la Conferința șefilor de guverne”. Nu este, de aceea, de mirare că însuși „New York Times” a recunoscut că „acum, conducătorii occiden-

tali sînt supuși unei presiuni foarte puternice din partea opiniei publice, care-i îndeamnă să găsească o cale de înțelegere”.

Da, într-adevăr, presiunea popoarelor dornice să se ajungă la curmarea „războiului rece” a determinat pe premierul Macmillan și pe feldmaresalul Montgomery să plece la Moscova, pe vicepreședintele Nixon să-și anunțe proiectata călătorie în Uniunea Sovietică; ea a stat la baza atitor și atitor luări de poziție ale unor personalități mai lucide și a elaborării unor proiecte mai realiste, cum au fost cele susținute în programul partidului social-democrat vest-german, în planurile lui Mendès France și Jules Moch, în cuvîntările senatorilor americani Mansfield și Fullbright, în articolele lui Lippmann etc. Cu toate rezervele ce se pot avea față de aceste proiecte, ele reprezintă un curent de aer proaspăt în viața internațională și indică limpede: tratativele pot da rezultate.

Prilej, deci, de optimism pentru Conferință. Numai că...

Doi feluri de pregătiri

Nu este, desigur, de ajuns să cazi de acord asupra locului și datei tratativelor. Important

Cu prilejul celei de a zecea aniversări a mișcării pentru pace, a avut loc la Paris o festivitate în cadrul căreia vorbitorii au cerut ca la Geneva să triumfe spiritul tratativelor.

este ce aduc cu ele, în valizele diplomatice, părțile care iau loc la masa rotundă. În această privință răspunsul îl va da viitorul. Dar și trecutul apropia oferă unele indicii. În ce privește Răsăritul, poziția sa a fost clar conturată la Conferința miniștrilor Afacerilor Externe ai țărilor participante la Tratatul de la Varșovia și al Republicii Populare Chineze, întrunită la 27 și 28 aprilie în Palatul Consiliului de Stat din capitala Poloniei. Comunicatul comun precizează că în fața Conferinței de la Geneva stă sarcina de a lua hotărîri în două dintre cele mai acute și mai importante probleme ale contemporaneității: încheierea Tratatului de pace cu Germania și lichidarea regimului de ocupație în Berlinul occidental. Dacă se va proceda astfel, Conferința își va atinge țelul, cauza păcii va avea de câștigat. Guvernul reprezentat la Varșovia — se spune în comunicat — „sînt gata să facă tot ce depinde de el pentru asigurarea succesului acestor tratative”.

Tot o conferință prealabilă Genevei a fost și aceea deschisă la Paris, la 29 aprilie, cu participarea miniștrilor de Externe ai celor trei puteri occidentale: ai R.F.G. Din presa occidentală rezultă că nici la această întîlnire nu s-au aplanat divergențele ce se manifestă de mai mult vreme între adepții cei mai înverșunați ai politicii „de poziții de forță” și acei membri ai N.A.T.O. care, plecîndu-mai mult urechea la cerințele maselor, se pronunță pentru „flexibilitate”, „elasticitate” în cadrul tratativelor. Fără îndoie, aceasta se referă mai mult la tactică decît la conținut. În ce privește fondul problemelor, la Paris s-a vădit intenția puterilor occidentale de a se prezenta la Geneva cu planuri care leagă într-un singur ghem problemele urgente ale Tratatului de pace cu Germania și situația de la Berlin cu problemele complexe ale reunificării Germaniei și securității europene, ceea ce nu poate decît să complice la nesfîrșit tratativele și să împiedice rezolvarea oricăror probleme.

Sub ce augur?

În aceste condiții, sub ce augur se deschide Conferința de la Geneva? Ambasadorul vest-german în Statele Unite, Grewe prohodeste: „Nu vor fi rezultate”, „perspectivele nu sînt bune”. Observatorul american Childs a mintește — fapt notoriu — că în S.U.A. „cercuri influente exercită presiuni de culise pentru ca guvernul american să se situeze pe o poziție rigidă și intransigentă la Geneva și față de orice tratative”.

Nu ne îndoim că profitorii încordării internaționale vor manifesta în acest sens. Numai că nu totul depinde de ei. Forțele păcii au izbutit să impună tratativele. Dacă ele vor acționa unite și hotărîte, se vor obține rezultate pozitive de pe urma tratativelor care încep. Participanții la Conferința de la Geneva nu pot, nu trebuie să uite nici un moment că asupra lor sînt așezate privirile întregii omeniri care în zilele noastre știe numai să vrea pacea, dar și să o cucerească.

I. FINTINARI

ÎN JURUL GLOBULUI

START...

În cursul anului 1958 sportivii sovietici au luat startul în 29 de campionate mondiale și europene. Dintre acestea, în 18 competiții ei au ocupat locul 1, cucerind 95 medali de aur, 53 de argint și 41 de bronz.

Răspunzând chemării Federației germane de sport și gimnastică (D.T.S.B.) sportivii R. D. Germane au donat prietenilor lor din R. D. Vietnam materiale și echipament sportiv în valoare de 80.000 de mărci. Acțiunea s-a desfășurat sub lozincă: „Fiecare secție sportivă să doneze un aparat sportiv pentru Vietnam”.

Camionul englez de automobilism Stirling Moss a declarat că în actualul sezon va continua să participe la cursele de automobile în ciuda faptului că în cursul ultimilor doi ani majoritatea prietenilor lui și-au pierdut viața în „cursele morții”. Motivul acestei hotărâri nu este dragostea pentru sportul automobilist, cum ar fi înclinat să creadă unii, ci cu totul altul. „Ce pot să fac — a arătat Moss — dacă nu cunosc o altă meserie și risc să mor de foame?” Așa că Stirling Moss a ales o altă cale, aceea a riscului de a muri din... accident.

Cea mai mare piscină acoperită din Europa va fi construită la Moscova în apropiere de Kremlin. 2000 de persoane vor putea practica aici în permanență sportul înotului. Piscina va avea forma unui cerc cu un diametru de 130 metri și o adâncime la centru de 8 metri. Piscina va fi deschisă atât iarna cât și vara, un mare număr de instructori de înot fiind puși în permanență la dispoziția amatorilor.

Comitetul Olimpic din Africa de Sud a delegat pe dl. Reg Honey să-l apere interesele în cursul apropiatului congres al Comitetului Olimpic Internațional de la München (R. F. Germană). Dl. Honey are dificilă sarcină de a-l „convince” pe participanții la congres de largul „umanism” al forurilor sportive din Africa de Sud față de sportivii „de culoare”, deși aceștia nu au dreptul să participe la întreceri sportive alături de albi. Aceasta în ciuda faptului că statutul C.I.O. prevede că țările afiliate nu vor permite promovarea rasismului. Numai că membrii Comitetului Olimpic din Africa de Sud „trec cu vederea” această prevedere, iar membrii occidentali ai C.I.O. în frunte cu americanul Brundage, închid ochii. În fond, în S.U.A. metoda e folosită și în școli...

FINIS

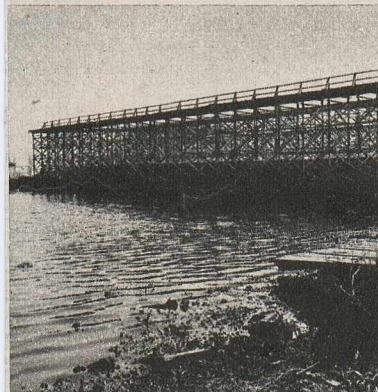

LINOTIPUL MK-2 este ultima creație a unui colectiv de ingineri de la Uzina de mașini poligrafice din Leningrad. Noua mașină, care poate turna în mod automat texte transmise de la distanță, funcționează pe principiul aparatului telegrafic: textul transmis din orice punct este imprimat pe o bandă de hirtie cu ajutorul unui perforator. Banda de hirtie este introdusă apoi în linotip, care toarnă rândurile. Se realizează astfel o accelerare a culegerii literelor de aproape 3 ori mai mare, în comparație cu metoda folosită până acum. În fotografie: ing. L. Indulen, constructorul principal al noului linotip și tehnicianul V. Vasilieva, încercând mașina.

RECENT A FOST LANSAT pe apă tancul petrolier transoceanic, cu o capacitate de 10.000 tone, construit în Uniunea Sovietică. Petrolierul, botezat „Komsomolet Ukrain” este înzestrat cu cele mai moderne instrumente și aparate de navigație.

„POVESTILE DIN CANTERBURY”...LA LICITAȚIE. Manuscrisul cunoscutei lucrări a scriitorului englez Geoffrey Chaucer, care s-a păstrat timp de secole, a fost vândut, recent, prin licitație unui particular care nici măcar nu e cetățean britanic, ci un businessman din New York. Peșme, autoritățile engleze n-au avut fondurile necesare pentru a cumpăra prețioasa piesă literară, deoarece banii strinși de la contribuabili au alte destinații. De pildă: construirea de baze pentru lansarea rachetelor atomice...

UN POD? NU! Un atelier plutitor, destinat reparațiilor în largul mării. Construcția atelierului a fost realizată la șantierele navale „Gh. Dimitrov” din Varna (R. P. Bulgaria).

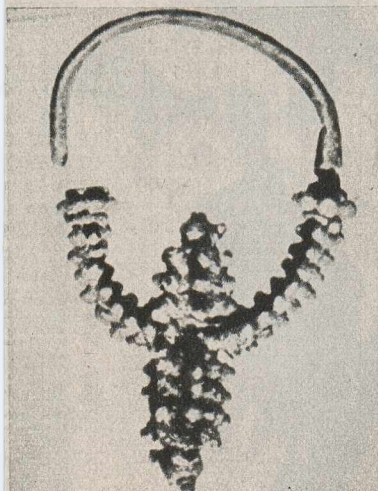
NU-S SIMPLE ORNAMENTE! Acești pești din mozaic ce împodobesc o fântână arteziană recent construită în Berlinul apusean, nu sînt „muși ca peștii” ci, dimpotrivă, foarte grățioși. Ei ne vorbesc despre spiritul revanșard ce se află la loc de cinste în Germania occidentală: fiecare dintre acești pești poartă ca inscripție numele cite unui port polonez sau sovietic din Baltica pe care revanșardii continuă să le revendice pe temeiul agresiunilor și cotoșirilor anterioare.

Inaugurînd asemenea „opere de artă”, rechiniții militarismului prusac, readuși cu dolarii americani la linia de plutire, încearcă a ulta de Stalingrad și de 9 Mai 1945. Încercare zadarnică!...

8.000 OPERAȚII PE ORĂ poate efectua noua mașină de calculat de producție cehoslovacă — „Aritma”.

DUPĂ UN MILENIU. O vechime de o mie de ani are acest colier de argint, descoperit recent cu prilejul unor săpături arheologice efectuate în apropiere de Praga.

DEASUPRA APELOR FLUVIULUI GALBEN. constructorii chinezi care lucrează la înfăptuirea proiectului hidroenergetic Liukia au întins un lung pod de corzi.

REDAȚIA: BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCIINTEI

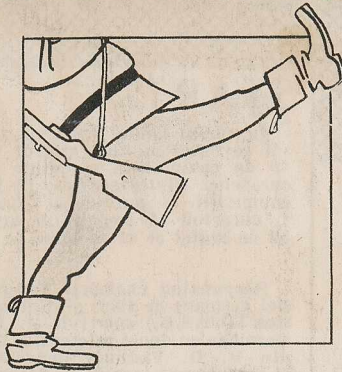
Căsuța Poștală 3507 of. 33
Tel.: 17.60.10, Int. 1744

ABONAMENTE:

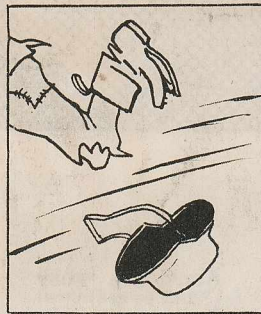
În toate oficiile poștale din țară și în factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR:

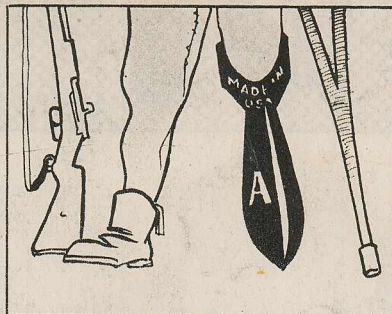
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Berlin 1941

Berlin 1945

Bonn 1959

Desen de A. RIK

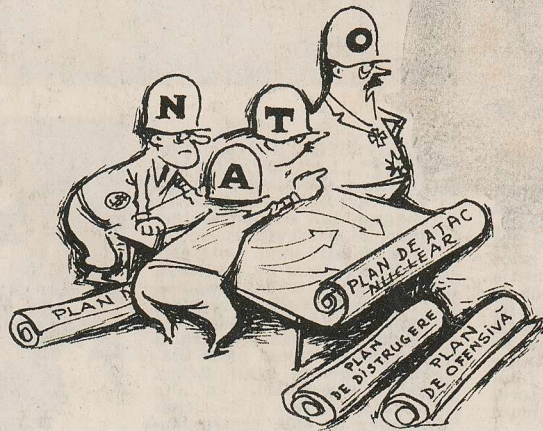

Lucrările sesiunii jubiliare a Consiliului N.A.T.O., ținută recent la Washington, s-au încheiat, cum era și firesc, cu prelungirea războiului rece.

Războiul rece: strașnic. Nici nu se putea un loc mai bun ca ăsta!

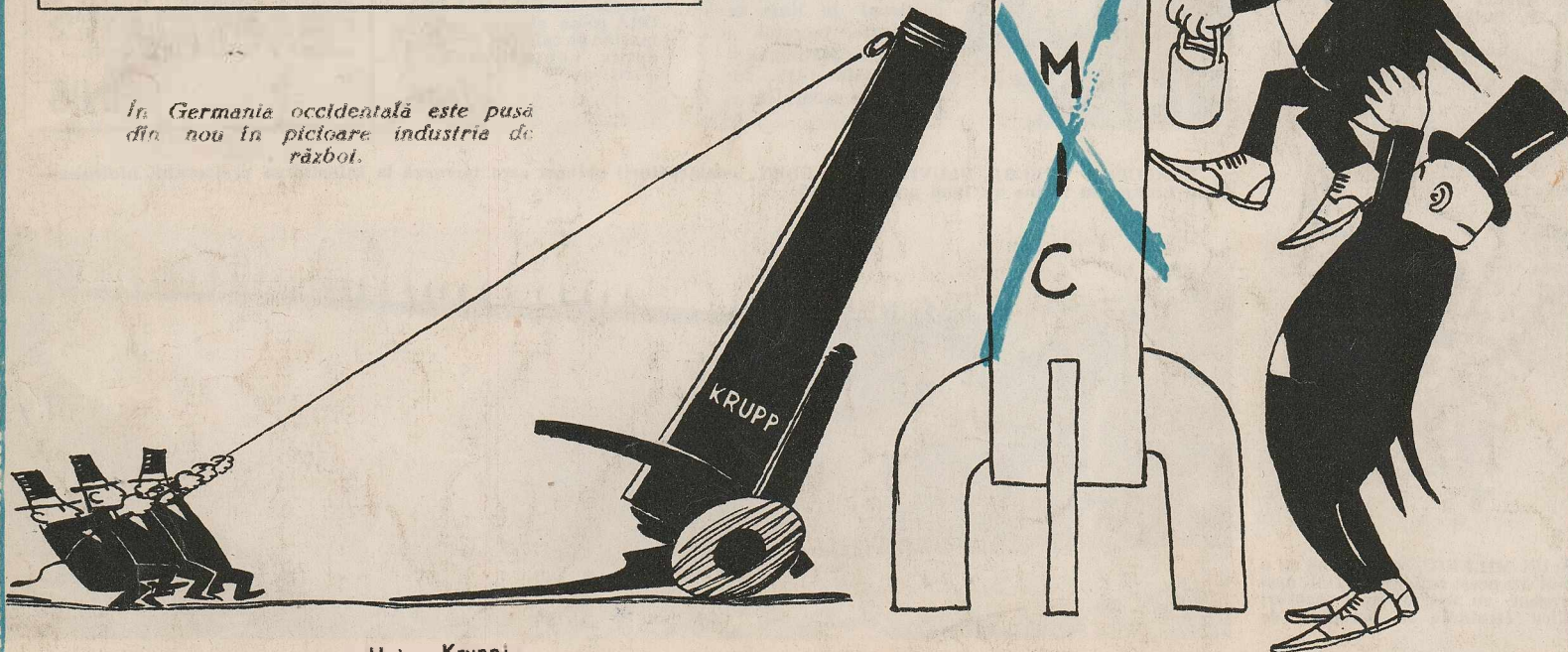
Desen de I. DAVIDESCU

- Acesta ne strică toate planurile!

Desen de V. CRIVAT

În Germania occidentală este pusă din nou în picioare industria de război.

- Hel... Krupp!

Desen de A. POCH

METAMORFOZĂ ORTOGRAFICĂ

Desen de Adrian ANDRONIC